

Handläggare: Anders Anagrius
Telefon: 508 03 427

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse och bokslut 2006 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, del 1

Verksamhetsberättelse och bokslut är enligt anvisningarna uppdelade i en del 1 som ska överlämnas till kommunfullmäktige och en del 2 som riktar sig till stadsdelsnämnden. I del 1 görs redovisningen per verksamhetsområde medan i del 2, som är en kompletterande del, är redovisningen gjord med utgångspunkt från förvaltningsorganisationen.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förslaget till verksamhetsberättelse och bokslut 2006 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, del samt överlämnar det till kommunfullmäktige.

Jack Kindberg
stadsdirektör

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse och bokslut 2007, del 1

<i>Bilageförteckning</i>	3
<i>Sammanfattande analys av nämndens verksamhet och ekonomiska utfall</i>	5
<i>Nämndens arbete under året</i>	7
SDN Spånga-Tensta 2006	7
Sociala delegationen 2006	7
<i>Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna</i>	8
Ge alla barn och unga en bra start i livet	8
Förskola, grundskola och skolbarnsomsorg	8
Verksamhet för barn och ungdom	9
Kvalitetsredovisning inom de pedagogiska verksamheterna	10
Äldreomsorg	24
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	24
Individ och familjeomsorg	25
Medarbetarna	27
<i>Bygga bostäder och utveckla Stockholm</i>	28
Bostadsbyggande	28
Stärkt näringsliv och arbetsmarknad	29
Flyktingmottagande	30
Ekonomiskt bistånd	30
Arbetsmarknadsåtgärder	30
Trafiksystem	32
Parker och grönområden	33
En trygg och säker stad	33
<i>Bryta segregationen och fördjupa demokratin</i>	34
Stadsdelsförnyelsen	34
Demokrati – allas lika värde, allas möjlighet till delaktighet	34
<i>Ta ansvar för ekonomin</i>	36
Ekonomiskt utfall	36
<i>Övriga redovisningar</i>	44
Nämndens arbete med mål för verksamhetsområdena	44
Tillgänglighet	44
IT	44
Nyckeltal	44

Bilageförteckning

Bilagor Verksamhetsberättelse och bokslut 2006	nummer
Uppföljning av budget	1:1-1:4
Uppföljning av resultatenheter	1:6
Specifikation av begärda ombudgeteringar	1:7
Ekonomiskt bistånd	1:8b
Stimulansbidrag socialpsykiatri och hemlösa	1:9
Stimulansbidrag äldreboende	1:10
Stimulansbidrag funktionshindrade	1:11
Stimulansbidrag förskolelokaler	1:12
Lokalkostnadernas andel av totalkostnad grundskola	1:13
Redovisning av förändring av lokalinnehav	1:14
Kostnader strategiskt viktiga projekt >20mkr	1:15
Projekt med extern finansiering	1:16
Projekt med intern finansiering	1:17
Antal barn/grupp i förskola	1:18
Barnomsorgsgarantin	1:19
Medarbetarna	1:20-21
Redovisning av domar	1:22
Agenda 21	1:23
Miljömiljarden	1:24
Investeringsutgifter	1:25
Investeringsinkomster	1:26
Projekt inom ramen för stadsdelsförnyelsen	1:27
Specifikation av budgetjusteringar	1:28
Nyckeltal individ och familjeomsorg	2:1-2
Nyckeltal socialpsykiatri	2:3
Nyckeltal stadsmiljö	2:4
Nyckeltal förskola	2:5
Nyckeltal skolbarnsomsorg	2:6
Nyckeltal skola	2:7
Nyckeltal äldreomsorg	2:8-9
Nyckeltal funktionshindrade	2:10-11
Nyckeltal flyktingmottagande	2:12
Nyckeltal fritids- och föreningsverksamhet	2:13
Nyckeltal ekonomiskt bistånd	2:14-15
Budgetavräkning, resultaträkning, anläggning och balansräkning	3
Redovisning av leasingavtal	4
<i>Särskilda redovisningar till stadsdelsnämnden</i>	
Bokslut per konto	5

Internkontrollplan för Spånga-Tensta

6

Sammanfattande analys av nämndens verksamhet och ekonomiska utfall

För verksamhetsåret 2006 redovisas ett överskott i förhållande till justerat budget på 39,9 Mkr för anslag 1. För anslag 2 redovisas ett underskott på 7,3 Mkr. Det samlade resultatet blir därmed 26,6 Mkr. Jämfört med år 2005 som visade ett mindre överskott inom anslag 1 och ett underskott för anslag 2 är årets ekonomiska utfall betydligt bättre

Huvuddelen av överskottet finns inom verksamhetsområdena förskola och skola som har ett samlat överskott på 24,1 Mkr. Hälften av detta utgörs av resultatenheternas ej ianspråkta resultatfonder samt årets positiva resultat. Även de skolenheter som inte varit resultatenheter uppvisar positivt resultat på 2 mkr. Inom området har intäkterna varit högre än budgeterat beroende på fler förskolebarn och tillkommande projektmedel. Lokalkostnaderna inom verksamhetsområdet har också varit lägre.

Inom administrationen redovisas ett överskott på 7,2 mkr vilket bl.a. beror på en ej utnyttjad buffert på 2 Mkr, effektiviseringar inom IT på 1,0 Mkr. Vakanshållning av administrativa befattningar under hösten som beredskap inför förändringar i kommande budget samt ej i anspråkta medel för företagshälsovård och friskvård uppgår sammanlagt till ca 4 Mkr.

I tertiärrapport 1 befarades ett underskott på grund av ökande kostnader för barn och ungdomsplaceringar. Nämnden beslöt då om budgethållningsåtgärder som fick stor effekt inom hela förvaltningen och som inte bara kraftigt reducerat ett befarat underskott inom barn- och ungdomsplaceringarna utan också bidragit till det samlade positiva resultatet.

Underskottet inom anslag 2 ska ses utifrån att stadsdelen fick ett kraftigt minskat anslag för 2006. Kostnaderna för försörjningsstöd har dock minskat med 6 Mkr jämfört med år 2005. Minskningen av antalet vuxna bidragstagare har varit större än för staden som helhet vilket beror på att bidragstagare i stadsdelen i större utsträckning än i staden i övrigt fått arbetet och därmed klarat sin egen försörjning.

Stadsdelsnämndens mål som utgår från kommunfullmäktiges inriktningsmål för verksamheterna har i huvudsak uppfyllts. Barngruppernas storlek är i nivå med målen, andelen elever som når kunskapsmålen har ökat. Inom äldreomsorgen har bl a matkvaliteten förbättrats medan t ex möjligheterna till regelbunden utevistelse varit begränsade. Sjukfrånvaron inom förvaltningen har minskat något, förvaltningen har haft en nära samverkan med näringsliv och arbetsmarknad.

Boutställningen i Tensta under augusti blev en publik succé med många tusen besökare och en viktig markering att staden - under vinjetten ”Stockholm bygger” – vill utveckla alla sina stadsdelar samt att Stockholm är en dynamisk storstad som kan visa och diskutera miljonprogrammets framtid. Ett relativt stort antal bostadsprojekt kom igång under året.

Nämndens arbete under året

SDN Spånga-Tensta 2006

Ordinarie ledamöter:

Ersättare:

Abdo Goriya (s)	Erik Lindberg (s) tom 24/4-06
ordf. tom 6/11, vice ordf. 6/11-31/12	Anna Jonazon (s) from 4/9-06
Ann-Katrin Åslund (fp)	Anastasia Georgiadou (s)
vice ordf. tom 6/11, ordf. 6/11-31/12	
Eva Andersson-Ney (s)	Ornina Younan (s)
Christer Grunder (m)	Ghalia Malki (s)
Jonas Ljungstedt (v)	Teghlatflasser Sauma (s)
Folke Nässla (mp)	Rashad Rached Abdel Al (v)
Rune Olofsson (s)	Ziad Odesson (mp)
Ole-Jörgen Persson (m)	Björn Begner (m)
Bengt Porseby (fp)	Alma Adan (m)
Patrick Simonson (kd)	Madeleine Jacobsson (m)
Markku Sirviö (m)	Jan Håkansson (fp)
Nils Thulén (s)	Mahin Kindberg (fp)
Agneta Åberg (s)	Gabriella Mathur (kd)

Under 2006 hölls 11 öppna sammanträden varav årets första till största delen behandlade formalia.

Viktiga ärenden som behandlats under året var bla följande:

verksamhetsberättelse och bokslut för 2005, stadsdelsförnyelsen, ansökan om bidrag från föreningar, ett antal remisser och svar på medborgarförslag.

Nämnden har tagit inriktnings- och genomförandebeslut om förhyrning av nya förskolepaviljonger vid kv Hedvig i Solhem och i kv Hjälmfast på Solhöjden samt genomförandebeslut om ny förskola invid Tensta gymnasium. Beslut har fattats om ny organisation för Enbacken/Gullinge skolor.

Nämnden har godkänt förslaget att bygga om kök och matsal vid Elinsborgsskolan samt fattat inriktningsbeslut om tillbyggnad för utökad matsal, bibliotek/mediatek samt uppehållsrum för högstadiet i Sundbyskolan. Inriktningsbeslut har fattats gällande förhyrning av en gruppobstad för 6 funktionshindrade i kv Solhem 5.

Åtgärdsplan för äldreomsorgen med anledning av äldreomsorgsinspektörens rapport har behandlats.

Upphandlingsbeslut har fattats gällande av drift av restaurangen på Fristad servicehus och leverans av kost till Fristads äldreboenden, skolmat till fyra skolor, hemtjänst kväll och natt och driftentreprenad på trafikleder.

Nämnden har också godkänt en ny handlingsplan för lokalt brotts- och drogförebyggande arbete i stadsdelen.

Sociala delegationen 2006

Ordinarie ledamöter:

Ersättare:

Nils Thulén (s) ordf Alma Adan (m)
Ann-Katrin Åslund (fp) vice ordf Abdo Goriya (s)
Eva Andersson-Ney (s) Folke Nässla (mp)
Christer Grunder (m) Bengt Porseby (fp)
Rune Olofsson (s)
Rashad Rached Abdel Al (v)
Markku Sirviö (m)

Sociala delegationen är utsedd av stadsdelsnämnden att besluta i enskilda ärenden. Under året hade sociala delegationen 28 sammanträden.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Ge alla barn och unga en bra start i livet

Förskola, grundskola och skolbarnsomsorg

Barngruppernas genomsnittliga storlek i stadsdelen visar inte på någon nämnvärd förändring i förhållande till föregående år. Det genomsnittliga antalet barn per grupp är beräknat på genomsnittet från tre mätillfällen under året, per den sista mars, augusti och december. Målet att barngruppernas storlek i genomsnitt inte ska vara större än 14 barn per avdelning för åldersgruppen 1-3 år och 18 barn för åldersgruppen 3-5 år är uppnått i stadsdelen. En ny förskola med fyra avdelningar har tagits i bruk och en utbyggnad med två avdelningar på en befintlig förskola har skett.

Barngruppernas genomsnittliga storlek från 2004-2006

År	2004	2005	2006
1-3 år	13	14	13
4-5 år	18	17	17
1-5 år	17	17	17

Utifrån ovan beskriven utbyggnad har plats kunnat beredas inom tre månader och barnomsorgsgarantin har kunnat hållas under året. Till januari 2007 kunde ett antal sökande inte beredas plats. Den uppkomna platsbristen kommer att lösas under mars månad med etableringen av en mobil enhet motsvarande tre avdelningar.

Andelen elever som uppnått kunskapsmålen – och därmed gymnasiebehörighet – har ökat med 5 %. Ökningen står Tenstaskolorna för. Extra insatser i form av lovskolor, kvällsöppna skolor med läxhjälp och andra insatser, som redovisas i kvalitetsredovisningen för grundskoleverksamheten, har bidragit till en ökad måluppfyllelse.

Antalet särskoleelever i stadsdelens skolor har ökat från 25 st år 2004 till 35 st år 2006. I stadsdelen bor det 85 särskoleelever, av dessa elever går 50st i skolor utanför Spångatensta. För att möta föräldrars önskemål och erbjuda ökad integrering i närmiljön, har särskoleverksamheten utökats med en träningsklass för skolår 7-10. Skolorna lägger

stor vikt vid att integrera särskoleverksamheten i skolans övriga verksamhet. Särskoleeleverna ska känna att de har en självklar plats i skolan och att de är likvärdiga sina kamrater. Även träningskoleklasserna deltar i skolans alla aktiviteter såsom raster, samlingar och olika projekt.

En satsning på kompetensutveckling har skett i syfte att medarbetare inom skolbarnsomsorgen får en fördjupad kunskap kring uppdraget. Lokalintegrering av ytterligare två enheter har genomförts för att åstadkomma ett bättre samarbete mellan lärare och medarbetare i fritidshemsverksamheten. Förutsättningarna för att fritidsverksamhetens innehåll bättre ska bidra till en ökad måluppfyllelse av kunskapsmålen uppnås då verksamheten skola och fritidshem samordnas i gemensamma lokaler. För ett mer intressant och breddat utbud av aktiviteter har samverkan mellan föreningar och kulturskola utvecklats.

Verksamhet för barn och ungdom

Samtliga skolor har utvecklat sin mellanstadieverksamhet. Fritidsråd med elever och personal har bildats för att gemensamt komma fram till vilka aktiviteter som ska erbjudas. En breddning av utbud har skett som möjliggjorts av ett närmare samarbete med olika föreningar och kulturskolan. Exempel på aktiviteter är friidrott, hockey, gymnastik, bangolf, fotboll, basket, bordtennis, simning, musik, dans, utflykter i skog och mark samt läxhjälp. Samverkan har skett med kulturskolan, Tensta basket, Järva friidrott, Spånga IS fotboll, Järfälla bangolf, Spånga hockey, Bromsten BK, Spånga tennis & bordtennisklubb, Brommagymnasterna, spårvägen, Verdandi och Blå band.

Stadsdelen har ett brett utbud av mötesplatser med olika intresseinriktningar och som är geografiskt spridda över hela stadsdelen. I de tre träffpunkterna som är integrerade i tre skolor samt ungdomshuset har antalet öppethållandetimmar ökat med ca 350 timmar i jämförelse med föregående år, vilket gjorts möjligt genom en utökad budgetram för verksamheterna. En kraftig ökning av antalet besökare har också skett, med ca 9 000 fler besökare än föregående år. Ökningen står främst ungdomshuset för. Tre kulanplaner har upprättats och särskilt två av dem har blivit viktiga mötesplatser för spontanidrotten. Den tredje färdigställdes sent på året och ungdomarna har inte ännu riktigt hittat vägen dit.

De insatser som sker för att förbättra ungdomars inflytande över sin vardag har både en formell och informell karaktär. De formella forumen för inflytande är olika råd som klassråd, elevråd, fritidsråd, gårdsråd och ungdomsråd. Samtliga råd bör ständigt ses över och utvecklas så att ungdomarnas angelägna frågor blir hörda och föremål för förändringar. En utvärdering av hur ungdomsrådet fungerar och synpunkter på vad som behöver förändras har skett under hösten och rapporten kommer att tjäna som underlag för en revidering av ungdomsrådets form och dess innehåll. Den informella delen har mer handlat om vuxnas förhållningssätt i mötet med ungdomarna, hur förhållningssättet med ungdomarna leder till känslan av en större delaktighet och att deras synpunkter tas på allvar. Kompetensutvecklingsinsatser har genomförts inom området.

Stadsdelsförvaltningen har tilldelats 400 tkr i extra medel för kolloverksamhet. De har använts tillsammans med ordinarie budget för att köpa kolloplatser av de entreprenörer som förvaltningen har haft avtal med. Alla som ansökte fick erbjudande om kolloplats och 152 barn deltog, fördelat på 77 pojkar och 75 flickor, totalt 101 färre än föregående

sommar. Orsak till den kraftiga minskningen uppger föräldrar vara nivån på avgiften för vistelsen. Det var 12 stycken som av olika anledningar tackade nej. Dessutom har anslaget för kolloverksamhet finansierat dagläger på Björnö, där barn tillsammans med föräldrar deltagit. Sammanlagt ca 200 personer deltog under två veckor.

Kvalitetsredovisning inom de pedagogiska verksamheterna

Förskola

Verksamheten har bedrivits vid 23 förskoleenheter med tillhörande familjedaghem, 4 öppna förskolor och 2 allmänna förskolor med särskild språkinriktning. För varje förskoleenhet har en förskolechef ansvarat. Vid tre av enheterna har man samordnat ledarskap.

Antal barn

Barnantalet som beräknas utifrån det genomsnittliga antalet från två mättillfällen, mars och september, har ökat med 56 barn sedan 2005. Barngrupperna för de små, 1-3 år, har i genomsnitt 13 barn och i barngrupperna för 3-5 år är genomsnittet 17 barn. Andelen flerspråkiga barn är 64%. I förskolorna i Tensta/Hjulsta, som utgör hälften av det totala antalet förskoleenheter, är andelen 97% flerspråkiga barn.

Antal barn			Andel flerspråkiga barn	
År 2004	År 2005	År 2006	År 2004	År 2005
1 940 barn	1 990 barn 64%	2 046 barn	61 %	62 %

Personal

En utbildningssatsning inom kompetensfonden har medfört att 65 barnskötare avslutat en behörighetsutbildning under 2006.

Vid stadsdelens smågruppsavdelningar, som är avsedda för barn i behov av särskilt stöd, finns också utbildade specialpedagoger. Andelen förskollärare är 43,2 % vilket är en ökning med 5,8 % jämfört med föregående år. Bristen på förskollärare blir tydlig vid nyrekrytering.

Nedan visas andelen verksamma förskollärare under tre år.

År 2004	År 2005	År 2006
39,0 %	37,4 %	43,2%

Personaltäthet, barn per anställd årsarbetare verksamma i barngrupp.

År 2004	År 2005	År 2006
5,1 barn	5,0 barn	4,8

Verksamhetens mål och bedömningsgrunder

Verksamhetens mål återfinns i läroplanen för förskolan (Lpfö98), stadens förskoleplan, stadsdelens verksamhetsplan samt de mål som förskolorna formulerat i sina verksamhetsplaner och arbetsplaner.

Som ett övergripande mål för förskolan i stadsdelsnämndens verksamhetsplan 2006 angavs att "Förskolan ska lägga grunden till ett livslångt lärande. Barnen ska uppleva den som rolig, stimulerande, trygg och utmanande." För målområdet "Normer och värden" har fokus legat på alla barns lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund och en strävan att se olikhet som en tillgång. Synen på det kompetenta, nyfiket utforskande och kunskapsskapande barnet genomsyrar målområdet "Utveckling och lärande." När det gäller det tredje målområdet, "Inflytande och samverkan", har tyngdpunkten legat på barnens förmåga att uttrycka sina åsikter och möjlighet att kunna påverka sin dagliga situation och att föräldrarna känner sig delaktiga och har inflytande över sina barns vardag.

För att bedöma måluppfyllelsen har förskolan använt sig av olika analysverktyg och metoder.

Inom målområdet "Utveckling och lärande" har främst pedagogisk dokumentation, portfolio, processinriktade individuella utvecklingsplaner, olika analys- och observationsmodeller, barnintervjuer, samt språkutvecklingsanalys varit grundläggande. Barnets utveckling under hela förskoletiden dokumenteras noggrant och finns som ett underlag inför övergången till förskoleklass. Inspektion har utförts vid en enhet och inspektionsrapporten påvisade enhetens många styrkor.

Målområden

Redovisningen följer de tre målområden som lyfts fram i stadens anvisningar och beskriver för varje område arbetssätt, resultat samt analys och bedömning av måluppfyllelse.

1. Normer och värden

Arbetssätt

En Likabehandlingsplan för förskolorna i Spånga-Tensta har arbetats fram av en förskolechefsgrupp. Planen har diskuterats med de stora barnen och presenterats för föräldrarna.

Förskolorna arbetar utifrån ett öppet och demokratiskt klimat. De vuxna försöker att tillgodose alla barns behov och möta barnet på den nivå det befinner sig. Arbetet sker ofta i små grupper för att ge bättre utrymme för varje individ.

Utvecklingsarbetet "Du och jag och vi två", med forskaren Kari Lamer från Oslo universitet och syftet att utveckla såväl personalens som barnens sociala kompetens, har fortskridit och avslutats som projekt. Pedagogerna lyfter ständigt fram barnens positiva handlingar (prosociala beteende) som t ex att kunna lösa konflikter utan våld, hjälpa varandra, ta ansvar och kunna uttrycka sin mening och sina känslor. Förskolorna stärker barnens identitet och självkänsla genom att ta tillvara det mångkulturella i det vardagliga arbetet. De skapar möjligheter för att ge barnen förståelse för svenska och internationella kulturer i samband med firande av olika högtider och vid sång- och musiksamlingar.

Resultat

Förskolorna använder Likabehandlingsplanen konkret i verksamheterna.

Arbetet med ”Du och jag och vi två” har tydligt implementerats i de flesta förskolor och är en självklar del i värdegrundsarbetet. Barnens sociala och emotionella kompetens har tydligt utvecklats. En stor del i arbetet har varit pedagogisk vägledning av forskaren med arbetslagen. Detta har lett till en utveckling av metoder för observationer i barngrupperna och reflektion och diskussion om hur man kan mäta barns prosociala beteende.

De kan samarbeta i leken och vågar prova nya utmaningar. Flertalet förskolor uttrycker att barnen har blivit lugnare, att de visar respekt för varandra och att de kan vänta på sin tur. Barnen är glada och känner sig trygga i gruppen. Pedagogerna satsar mycket tid på att reflektera över sitt dagliga arbete vilket har ökat medvetenheten kring barnsyn och förhållningssätt.

Föräldrar uttrycker sig positivt om värdegrundsarbetet i verksamheterna bl a i de enkäter som förskolorna genomfört. Förskolorna arbetar medvetet med att betona allas lika värde och jämlikhetsfrågor och försöker dagligen få med genusperspektivet i sitt arbete.

Verksamheternas generella kvalitet har ökat och som en direkt följd har antalet barn i behov av särskilt stöd minskat i barngrupperna. Pedagogerna har återkommande diskussioner och reflektioner kring allas lika värde i sina pedagoggrupper.

Analys och bedömning av målpuppfyllelse

De vuxnas förhållningssätt genomsyras av öppna och respektfulla möten gentemot varandra, barn och föräldrar. Arbetet har lett till en högre medvetenhet i de vuxnas förhållningssätt gentemot barnen och också en ökad tilltro till barnens förmåga. Sannolikt har förskolornas medvetna värdegrundsarbete också haft stor betydelse för barn i behov av särskilt stöd.

2. Utveckling och lärande

Arbetsätt

Genom en stor medvetenhet har förskolorna utvecklat den pedagogiska miljön, med lättåtkomligt pedagogiskt och språkutvecklande material som läshörnor med tillgång till litteratur på svenska och olika modersmål. Språkförskolornas pedagoger är en språkförstärkande resurs som samverkar med förskolorna bl a i sagoprojekt. Samtliga förskolor har deltagit i föreläsningar med Veli Tuomela med fokus på de vuxna som språkliga förebilder och vikten av ett språkutvecklande arbetsätt. Olika dataprogram som främjar barns lärande och utveckling används i det dagliga arbetet. Samtliga förskolor beskriver användandet av material som stimulerar och uppmuntrar lusten att lära och utforska den skriftspråkliga och matematiska världen. Ett antal pedagoger i stadsdelen har deltagit i kompetenssatsningen ”Matematik i förskolan”.

Flera förskolor har deltagit i olika projekt som ”Bilderboken i förskolan” i samarbete med Tensta bibliotek med satsningen på bilderboksberättande, ”Språklek” i samarbete med Stadsmuséet i syfte att genom lek främja barns språk- och begreppsutveckling utifrån museets tema ”Torget” samt ”Musikspråka” filmatisering av arbetet med musik, rytmik och rörelse i samarbete med Utbildningsradion. Språkpedagogerna har samordnat projekten och de arbetar med att stödja och handleda pedagogernas språkutvecklande arbete med barnen. De arbetar också språkutvecklande med barngrupper genom musik, rytmik rörelse, dramalek, rim och ramsor och sånger på olika språk.

Den pedagogiska miljön utformas både inomhus och utomhus med stor tillgänglighet för barnen för att stimulera dem i deras utveckling och lärande. Det finns material på gårdarna som stimulerar barnens upptäckarglädje och lusten att utforska. Närmiljön i bostadsområdet används också som en pedagogisk utemiljö.

Förskolorna har alla någon form av naturutflykter eller trädgårdsgrupper genom vilka barnen lär sig om årstidsväxlingar, ekologiska samband och miljötänkande. De arbetar konkret med förståelsen kring kretsloppet i form av plantering, växande och skördande samt vid kompostering och källsortering. Några förskolor samarbetar med parklekarna kring området djur och natur. Lilla Fältskolan vid Eggeby Gård erbjuder förskolegrupper lärande och utforskande natur- och miljöaktiviteter och stärker förskolornas arbete inom detta område.

Många förskolor har flitigt utnyttjat det kulturella utbud som planeras tillsammans med kulturkonsulenten vid särskilda kulturombudsmöten och erbjuds varje förskola.

Förskolorna gör också regelbundna besök på kulturinstitutioner samt ordnar egna återkommande kulturella aktiviteter.

Resultat

Flera förskolor satsar på kompetensutveckling på enheten genom regelbunden handledning av Veli Tuomela i språkutvecklande arbetssätt. Genom språkutvecklande arbetssätt i olika skapande verksamheter stärks barnens språk och identitetsutveckling och genom ett lustfyllt lärande lockas barnen till att uttrycka sig på svenska och barnens ordförråd ökar. Musiklekar, rytmik, rörelse och dramalek har också medverkat till en förbättrad kroppsuppfattning, koordination och språkutveckling och språkpedagogerna är en viktig resurs i detta arbete.

Förskolorna har tydligt utvecklat området modersmål i förskolan genom att inkludera de flerspråkiga pedagogernas kompetens i det dagliga språkutvecklande arbetet och en tydlig utveckling av barnens modersmål har skett. Stadsdelens förskolor finns representerade i stadens nätverk ”Flerspråkiga barn i förskolan” och förskolorna har ett eget nätverk med modersmålspedagoger som träffas regelbundet. Trots det medvetna arbetet med att utveckla modersmålet i förskolan återstår arbetet med att tillgodose utvecklingen av minoritetsspråken eftersom det inte finns tillgång till modersmålspedagoger i tillräcklig omfattning.

Flera förskolor framhåller att barnens självförtroende har ökat. De vågar sjunga, tala och uttrycka tankar och idéer inför andra samt hålla i samlingar själva. Barnen vågar ifrågasätta, tänka kritiskt, formulera egna teorier och argumentera. Detta är bland annat ett resultat av personalens medvetna förhållningssätt att ge barnen talutrymme, föra en dialog och lyssna aktivt på barnen samt stödja samtal mellan barnen.

Flera förskolor redovisar att de äldre barnen kan bokstäver och alfabet, flera barn har knäckt läskoden och behärskar matematiska spel och kan utföra olika matematiska problemlösningar i de vardagliga rutinerna. De yngre barnen kan identifiera bokstäver och känner igen sitt namn och kan utföra enklare matematiska spel och pussel.

Förskolorna påvisar att barnen blivit mer medvetna om kompostering och har större kunskap om naturens kretslopp och barnen visar ett större intresse för natur och miljö. Genom personalens observationer, pedagogiska diskussioner, mätmetoder och dokumentationer påvisas att barns ordförråd ökar och att deras kommunikationsförmåga förbättrats. Förskolornas satsningar på kompetensutveckling visar hur pedagogisk dokumentation utvecklats som ett verktyg i att följa barnens läroprocesser.

Analys och bedömning av målpuppfyllelse

Många olika metoder för språkutveckling återfinns i enheternas kvalitetsredovisningar, men det behövs ytterligare kompetensutveckling för användning av metoder att mäta resultat av språkutveckling. Arbetet med att utveckla de språkliga miljöerna och att höja

språkmedvetenheten bland pedagogerna genomsyrar inte alla verksamheter och arbetet måste fortsätta.

Förskolorna har kommit långt i arbetet med metoder för dokumentation. Denna dokumentation tydliggör verksamheten för föräldrar och andra besökare. Medvetenheten om att använda pedagogisk dokumentation av inlärningsprocesser har ökat, men eftersom det upplevs som svårt att synliggöra själva processen i dokumentationen, behövs mer kompetensutveckling på området. Det behövs också mer vägledning i hur personalen på ett mer medforskande och vägledande sätt ska kunna visa barnen på nya möjligheter i inlärningsprocessen. Ett tydligt stöd i detta arbete är den pedagogiska handledning som är pedagogistans speciella kompetensområde. Planer på att utöka funktionen finns.

3. Inflytande och ansvar

Arbetsätt - Barns inflytande

I samtliga förskolor kan barnen på olika sätt påverka sin vardag utifrån fasta ramar och rutiner. Det kan handla om val av aktiviteter, temaarbeten, inköp av en del material, val av sånger och böcker att läsa och att välja mat och påverka matsedeln. Det kan också handla om att barn får vara med och påverka innehållet i det pedagogiska arbetet, innemiljön, bestämma gemensamma regler som ska gälla i barngruppen och att hålla i egna samlingar. Några förskolor har särskilda ansvarsområden som barnen väljer utifrån eget intresse. Personalens lyhördhet och den dagliga dialogen mellan barn och personal används vanligtvis för att fånga upp barnens intressen och önskemål. Man använder även enkäter och barnintervjuer och med hjälp av detta får barnen träna sin demokratiska förmåga.

Arbetsätt - Föräldrars inflytande

Information och dialog med föräldrar sker t.ex. genom

- föräldraråd, föräldramöten, enkäter, utvecklingssamtal och spontana samtal.
- utvecklingsplaner och individuella utvecklingssamtal
- dialog med barn och föräldrar utifrån dokumentation av den dagliga verksamheten
- skriftlig information i form av veckobrev, månadsbrev, terminsbrev, broschyrer och hemsida
- daglig dialog och information vid hämtning och lämning av barnen
- drop-in-fika, öppet hus, gårdsfester och aktivitetsstationer
- arbetsgrupper vid planering och genomförande av föräldramöten och andra gemensamma aktiviteter på förskolan.

Resultat

Resultat som kunnat påvisas genom dessa arbetsätt är bland annat att barnen är medvetna om sin egen betydelse i verksamheten och hur de kan påverka, att de är mer kreativa och tar större ansvar. Barnen blir också mer motiverade och entusiastiska när deras förslag och idéer förverkligas.

Bedömningsgrunder för resultaten är bland annat observationer, barnintervjuer, utvecklingssamtal och enkäter.

Värdet av en fungerande dialog med föräldrarna framhålls av många förskolor. God kommunikation upplevs som en förutsättning för en bra dialog. Några förskolor arbetar på att förbättra informationen och ser över hur dialogen med föräldrarna kan öka.

Analys och bedömning av måluppfyllelse

Jämfört med förra året finns det en större medvetenhet om värdet av inflytandet kring det pedagogiska innehållet även om redogörelserna för barns inflytande fortfarande en hel del fokuserar på barns trivsel och välbefinnande. Många förskolor är på god väg och börjar i fler situationer fundera över barnens reella inflytande och vad de kan bidra med och vara delaktiga i. Formerna för inflytande finns men arbetet med att på ett bättre sätt involvera föräldrarna i förskolornas kvalitetsarbete ska utvecklas.

Sammanfattande analys av kvalitetsredovisningen och förslag till åtgärder för utveckling

De två resultatenheter som i inspektörsrapporterna 2005 fick tydliga underlag för åtgärder och utvecklingsinsatser beskriver förändringsarbetet tydligt i kvalitetsredovisningarna. Ett medvetet pedagogiskt utvecklingsarbete pågår inom de målområden som finns beskrivna i läroplan, skolplan och stadsdelens verksamhetsplan och har gett resultat. Den sammanfattande analysen är att ett fortsatt utvecklingsarbete återstår inom följande områden:

- Ledarskapsutveckling och stadsdelens modell för förskolechefernas kompetensutveckling.
- Utveckla arbetet med enheternas beskrivning av resultat och analys kopplade till målen.
- Mål och arbetssätt för barns reella inflytande och en större medvetenhet om förhållningssätt till barns delaktighet i läroprocessen.
- Satsningar på utveckling av förskolornas inne- och utemiljöer.
- Strategier för arbetet med genusperspektivet.
- Individuella utvecklingsplaner och pedagogisk dokumentation för varje barn.
- Beredskap och strategier för att stödja barnens modersmål.
- En utveckling av observationsmetoder för barns språkutveckling och analys av barns språkutveckling.

Olika arbetssätt som främjar arbetet utvecklingsarbetet är: satsningar på kompetensutveckling inom respektive utvecklingsområde, nätverk, samarbete med Lärarhögskolan, pedagogisk och individuell handledning/Quintennialutbildning, dialog med avdelningsledning kring barns utveckling och lärande samt samarbete med Lilla Fältskolan vid Eggeby Gård för att främja barns lärande.

I arbetet med att formulera mål, beskriva arbetssätt, följa upp resultat och ta fram tydliga och relevanta åtaganden för brukarna, har varje enhet haft dialog med avdelningsledning genom besök på de 23 enheterna och vid regelbundna förskolechefsmöten. Förslag till åtagande bedöms av avdelningsledningen innan de som en del i enhetens verksamhetsplan fastställs. Enheternas kvalitetsredovisningar utgör underlag för nästkommande års verksamhetsplan.

Förskoleklass, grundskola, särskola, fritidshem

Grundskoleverksamheten har under läsåret 2005/06 varit organiserad i sju enheter med varsin rektor. Fyra av dessa enheter har verksamhet från och med förskoleklass till och med skolår 9 medan verksamheten vid de övriga tre omfattar förskoleklass upp till och med skolår 6. Till verksamheten hör även fritidshem och fritidsklubbar för elever i åldrarna 6-12 år. För elever i åldrarna 13-16 år erbjuds öppen fritids- och ungdomsverksamhet kopplad till den egna skolan och tre av skolorna svarar även för verksamhet efter skoltid.

Skolorna i Tensta har bildat förberedelseklasser för elever med bristfälliga kunskaper i svenska språket. För elever i behov av särskilt stöd har funnits ett flertal särskilda undervisningsgrupper. Stadsdelen har också haft ansvaret för särskoleverksamhet. Av de 85 särskolelever som bor inom området Spånga-Tensta har 35 elever gått i någon av stadsdelens skolor. För att möta föräldrars önskemål och erbjuda ökad integrering i närmiljön, har särskoleverksamheten utökats med en träningskoleklass för skolår 7-10. Skolorna har lagt stor vikt vid att integrera särskoleverksamheten i skolans övriga verksamhet.

Flera av skolorna har utvecklat tydliga profiler. Exempel på profilmråden är matematik/NO, idrott/hälsa, basket, musik/sång/dans, bild/form, teater/film, IT/multimedia samt natur och miljö.

En större om- och tillbyggnad av lokaler vid Spånga gymnasium och grundskola medförde att verksamheten för skolåren 7-9 och gymnasiet under hela läsåret 2005/06 var förlagd till f.d. S:t Jacobi gymnasium i Vällingby.

Enligt stadsdelsnämndens beslut blev Gullingeskolan en egen enhet från och med 2006-07-01 efter att dessförinnan utgjort en gemensam enhet tillsammans med Enbacksskolan. Antalet grundskoleenheter med egen rektor utökas därmed från sju till åtta.

Antal elever

År	2004	2005	2006
Antal	4165	4152	4056

Minskningen med knappt 100 elever beror främst på en ökning av antalet elever som söker sig till skolor utanför stadsdelen. Noteras bör att minskningen fördelar sig jämnt mellan områdena Spånga och Tensta.

En viss oklarhet finns när det gäller skolornas årligen redovisade siffror för andel elever med utländsk bakgrund. Klart att dock att denna andel för skolorna i Tensta i det närmaste uppgår till 100 % och att andelen för skolorna i Spånga varierar mellan 15 % och 35 %. Spångaskolornas andel har successivt ökat under de senaste åren.

Antal elever per lärare

År	2004	2005	2006
Antal	9	10	10

Antal barn per anställd i skolbarnsomsorg

År	2004	2005	2006
Antal	12	14	13

Lärartätheten i skolan och personaltätheten i skolbarnsomsorgen har i stort legat kvar på samma nivå under den senaste treårsperioden.

Andel lärare med formell kompetens

År	2004	2005	2006
Andel	92 %	94 %	92 %

Andelen lärare med formell kompetens ligger kvar på en relativt hög nivå. Noteras bör att de inbördes skillnaderna mellan skolorna i Spånga resp. Tensta är marginella.

Antal årsarbetare inom elevhälsan

År	2005	2006
Skolsköterska	8,2	8,4

Antal lärare med specialpedagogisk kompetens

År	2005	2006
Antal	25	25

Skolpsykolog	4,8	5,5
Skolkurator	2,6	2,7

Trots ett minskat elevunderlag har personalen inom elevhälsan utökats något och antalet lärare med specialpedagogisk kompetens legat kvar på oförändrad nivå.

Verksamhetens mål och bedömningsgrunder

Verksamhetens mål återfinns i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, stadens skolplan, stadsdelens verksamhetsplan samt de mål som skolorna själva formulerat i sina verksamhetsplaner och arbetsplaner.

Som ett övergripande mål angavs i stadsdelsnämndens verksamhetsplan 2006 att ”Skolan ska se och ta tillvara varje elevs förmåga, lust och vilja till att lära och utvecklas”. För målområdet ”Normer och värden” har tyngdpunkten legat på att utveckla den fysiska och psykosociala miljön i skolan så att alla elever kan känna sig trygga. För målområdet ”Lärande och kunskap” har kommunfullmäktiges och stadsdelsnämndens mål för 2006-2008 varit vägledande, nämligen att ”Andelen elever som lämnar grundskolan och har uppnått kunskapsmålen ska öka”. När det slutligen gäller målområdet ”Inflytande och ansvar” har fokus legat på att förbättra elevernas möjligheter till inflytande över och ansvarstagande för det egna lärandet.

För att bedöma måluppfyllelsen har olika underlag och metoder använts. För målområdet ”Lärande och kunskap” har främst underlag i form av betygsresultat, LUS-resultat och resultat från nationella ämnesprov varit grundläggande. Återkommande nyckeltal visar på utvecklingen över tid inom flera väsentliga punkter. Varje skola har en egen modell för uppföljning av verksamheten som del i ett strukturerat kvalitetsarbete. I samband med detta genomför flera skolor egna undersökningar i enkätform.

Resultaten från den årligen återkommande hälsoundersökningen i Stockholms skolor har tagits tillvara. Under det aktuella verksamhetsåret har inga inspektioner genomförts vid stadsdelens skolor, inte heller någon gemensam brukarundersökning.

Målområden

Redovisningen följer de tre målområden som lyfts fram i stadens anvisningar och beskriver för varje område arbetssätt, resultat, samt analys och bedömning av måluppfyllelse.

1. Normer och värden

Arbetssätt

Samtliga skolor har som grund för sitt arbete utarbetat en likabehandlingsplan. Mycket stor vikt läggs liksom tidigare vid såväl värdegrundsfrågorna som normerna för det dagliga arbetet. Skolorna är involverade i ett flertal olika projekt och fortbildningssatsningar som stöd i sitt utvecklingsarbete inom dessa områden. Som exempel kan nämnas stadsdelens satsning på utbildningarna ”Lärlärdarskap”, som syftar till att ge lärarna konkreta strategier för ett gott ledarskap och ”Guldsitsen”, som syftar till att skapa ett gott samarbete med elevernas föräldrar. Andra exempel är skolornas delaktighet i olika program som ”Friends” och ”Skolor mot rasism” och stadsdelens egen satsning på ett drogförebyggande arbete.

Skolorna har var för sig utvecklat olika verksamheter som hjälp i det dagliga arbetet inom detta område. Flera skolor har infört ämnet ”Livskunskap” och använder sig av tydligt strukturerade undervisningsmaterial såsom ”Stegvis” och ”EQ”. Man har bl.a. kamratstödjare, antimobbingsgrupper, KRAM-grupper, fadderverksamhet och kompisamtal.

Flera skolor har under året, i samverkan med elever och föräldrar, arbetat med att förtydliga sina ordnings- och trivselregler liksom att förbättra sina uppföljningssystem för närvaroregistrering. Några har också utvecklat sina rutiner i samband med introduktionen av nya elever.

Resultat

Skolornas redovisningar lyfter fram flera resultat av gjorda insatser som exempelvis ett lugnare klimat, en bättre stämning, en bättre förankrad värdegrund och en förbättrad närvaro. Man nämner också att incidenter reds ut snabbare. Flera exempel ges också på positiva utvärderingar efter genomförda fortbildningar.

Som negativt nämns att kränkande behandling mellan elever förekommer, särskilt mellan könen.

Resultatet av Elevhälsans årliga skolsk hälsoprofil för år 4 och 8 har redovisats till respektive skola. Några delar av resultaten för år 8 i vår stadsdel finns anledning att särskilt lyfta fram. På frågan om eleverna trivs på sin fritid uppvisar Spånga-Tensta den högsta siffran i staden, 96%. När det gäller trivseln i skolan är siffran 91% och ligger i nivå med genomsnittet i staden. Av de frågor som visar på negativa sidor finns det ingen där Spånga-Tenstas resultat ligger under medelnivån för staden som helhet. Resultaten bör ändå i flera fall ge anledning till förbättringsåtgärder. Som exempel kan nämnas elevernas svar på frågor om att ha varit utsatta för mobbning (16%), att ha skolkat (5,5%), att inte ha fått hjälp och stöd av läraren (15%) och att inte ha fått uppmuntran och beröm (39%).

Analys och bedömning av måluppfyllelse

En mångårig och målmedveten satsning på värdegrundsfrågorna i stadsdelens skolor har gett flera goda resultat. I flera fall ser vi att effekten förstärkts av att flera av de större satsningar som gjorts har varit gemensamma för samtliga skolor i stadsdelen. Glädjande är att skolorna så uthålligt fortsatt sitt utvecklingsarbete på detta område.

Samtliga skolor har likabehandlingsplaner men i flera fall krävs ytterligare insatser för att förankra dessa hos elever, personal och föräldrar.

Elevhälsans hälsoprofil visar på behov av åtgärder på flera områden. Särskilt gäller detta att en så stor andel av eleverna säger sig ha varit utsatta för mobbning. Men anmärkningsvärt är också att så stor andel säger sig sakna uppmuntran och beröm, något som vi vet direkt påverkar elevernas trivsel och prestationsförmåga.

2. Lärande och kunskap

Arbetsätt

Skolornas arbete har en tyngdpunkt i ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik/NO. Ett mycket målmedvetet arbete görs när det gäller språk- och läsutveckling. Flera satsningar har gjorts på att utveckla skolornas bibliotek och mediatek. Matematik- och NO-undervisningen har utvecklats bl.a. genom inrättande av matematikverkstäder, fortsatt medverkan i NTA (Naturvetenskap och Teknik för Alla), nyttjande av stadsdelens fältskola och upprustning av NO-salar. Några skolor erbjuder

elever med annat modersmål än svenska att få ämnesundervisning på sitt eget modersmål. Flera elever i år 9 läser A-kurs i engelska och matematik på Tensta gymnasium. Ständiga insatser görs för att ge eleverna bättre förutsättningar för att kunna ta ansvar för sitt eget lärande. Flera skolor redovisar att man ytterligare tydliggjort mål och betygsriterier för elever och föräldrar och att eleverna görs mer delaktiga i planeringen av undervisningen. Den individuella utvecklingsplanen (IUP) nämns som ett viktigt redskap för detta och för att redovisa elevens uppnådda resultat som grund för det fortsatta arbetet. Några skolor har ännu inte kunnat enas kring en gemensam IUP men arbetar vidare med detta.

Ett arbete kring betyg och bedömning har pågått i samtliga skolor i syfte att uppnå en mer likvärdig bedömning och betygsättning av elevernas prestationer.

Satsningen på IT i undervisningen har fortsatt under ledning av skolornas gemensamma IT-pedagog. Arbetslag från samtliga skolor har deltagit i ett pedagogiskt utvecklingsarbete kring IT som verktyg i undervisningen. Flera skolor har gjort stora investeringar i ny utrustning i form av bl.a. bärbara datorer och elektroniska skrivtavlor. Utvecklingsarbetet kring entreprenöriellt lärande har också gått vidare i samverkan med Lunda-Nova Näringslivscenter och Lärarhögskolan.

Skolorna i tenstaområdet arbetar vidare med att utveckla olika profiler. Några av skolorna har också ett rikt utbyte med skolor i andra länder, bl.a. via olika EU-projekt.

Resultat

Skolorna har i sina redovisningar kommenterat sina respektive resultat. För samtliga skolor gäller att de inom olika områden uppvisar såväl förbättrade som försämrade och oförändrade resultat. Ofta, men inte alltid, ges förklaringar till resultaten. Ibland finns mätfel som gör det svårt att följa resultat över tiden. Bland positiva resultat nämns bl.a. att fler elever har fått kunskap om målen, att det laborativa arbetssättet i NO-undervisningen gett eleverna en ökad lust och att det entreprenöriella lärande inspirerat till nya arbetssätt. Som negativt resultat nämns framför allt det faktum att ett stort elever inte uppnår kunskapsmålen.

Andel godkända i nationella prov

Skolår 5

	År	2004	2005	2006
Svenska/SvA		86 %	84 %	81 %
Matematik		88 %	83 %	73 %
Engelska		91 %	89 %	85 %

Andel godkända i nationella prov

Skolår 9

	År	2004	2005	2006
Svenska/SvA		76 %	74 %	86 %
Matematik		72 %	75 %	80 %
Engelska		79 %	75 %	87 %

Resultaten på de nationella ämnesproven i skolår 5 har försämrats i samtliga tre ämnen. För skolår 9 har resultaten i samma ämnen påtagligt förbättrats vid en jämförelse med de båda närmast föregående åren.

Andel elever med lägst betyget godkänd

elever

Skolår 9

	År	2004	2005	2006
Svenska/SvA		74 %	88 %	84 %
Matematik		64 %	86 %	90 %

Andel gymnasiebehöriga

Skolår 9

	År	2004	2005	2006
Andel		78 %	76 %	81 %

Engelska 75 % 85 % 86 %

Fler elever i skolår 9 fick betyg i ämnena matematik och engelska medan andelen minskade något i ämnet svenska/svenska som andraspråk jämfört med närmast föregående år. En tydlig förbättring kan noteras när det gäller andelen gymnasiebehöriga elever.

Andel simkunniga elever

Skolår 5

År	2004	2005	2006
Andel	95 %	84 %	82 %

Andel simkunniga elever

Skolår 9

År	2004	2005	2006
Andel	93 %	88 %	94 %

Simkunnigheten har minskat i skolår 5 och ökat i skolår 9. Det är huvudsakligen elever i tenstaskolorna som inte uppnår de uppsatta målen.

Analys och bedömning av måluppfyllelse

Det som främst bidragit till förbättrade resultat är enligt skolornas egna analyser att man har kompetenta och engagerade lärare, att ämnesplaner och betygskriterier gjorts tydligare och att ämnesundervisning på elevernas modersmål har utvecklats. Som hinder för en full måluppfyllelse nämner flera skolor om tilltagande koncentrationsproblem bland eleverna, fler elever i behov av särskilt stöd och brist på teknisk utrustning såsom bärbara datorer. Flera nämner också om behov av mer fortbildning för lärarna på området språkutveckling och om vikten av att fortsätta arbetet för en mer likvärdig bedömning. Skolorna pekar vidare på den stora potential som finns i den individuella utvecklingsplanen, IUP, men även på svårigheterna att nå fram till gemensamma arbetsformer kring detta. En förbättring har skett när det gäller att tydliggöra mål och betygskriterier för eleverna. Men ytterligare insatser krävs för att öka elevernas inflytande över sitt eget lärande. Den för alla skolor gemensamma satsningen på en mer likvärdig bedömning och betygsättning har bidragit till en ökad medvetenhet bland lärarna i dessa frågor. Arbetet har i några skolor resulterat i djupgående analyser av betygsresultaten liksom jämförelser skolor emellan.

3. Inflytande och ansvar

Stadsdelsnämndens definition av inflytande:

Med inflytande avser vi främst den enskilde elevens möjligheter att direkt kunna påverka sin egen situation och verksamheten i skolan enligt de mål och riktlinjer som finns fastställda i Lpo 94 under rubriken ”Elevernas ansvar och inflytande”. Men vi menar också att elevernas föräldrar måste ges en reell möjlighet att påverka arbetet i skolan.

Arbetsätt

Varje skola har en formell organisation för att ge eleverna och föräldrarna möjligheter att få information om och inflytande över verksamheten. Alla skolor har elevråd, klassråd och förvaltningsråd. Många skolor har därutöver andra typer av råd och samverkansgrupper där elever och/eller föräldrar deltar och kan påverka verksamhetens utformning och innehåll.

Som ett viktigt forum för elevers och föräldrars inflytande nämner skolorna utvecklingssamtalet i kombination med den individuella utvecklingsplanen. En tydlig

strävan finns att inte begränsa möjligheterna till inflytande till frågor kring den yttre miljön utan att lägga större vikt vid undervisningsfrågorna. För detta krävs att såväl elever som föräldrar har en god kunskap om målen och de grundläggande förutsättningarna för verksamheten. Ett stort ansvar för detta vilar på den enskilde läraren. Men här har också skolornas hemsidor en viktig funktion att fylla. Alla skolor har egna hemsidor där information om verksamheten kontinuerligt läggs ut. För att bland annat öka delaktigheten genomför flera skolor återkommande enkäter och ibland även mer djupgående analyser. Några skolor i tenstaområdet gör också andra insatser för att intressera föräldrarna för att samverka med skolan såsom att anordna studiecirkel, programkvällar och andra aktiviteter.

Resultat

Skolorna anser sig i flera fall ha kunnat notera att såväl elever som föräldrar fått ett ökat inflytande. Fler elever än tidigare deltar tillsammans med läraren i planeringen av den egna undervisningen. Men många ser också behov av ett utvecklingsarbete när det gäller att öka elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande.

Allt fler föräldrar kommunicerar med skolan och dess ledning via mejl vilket i många fall förbättrar möjligheten till direktinflytande och snabb information. Skolorna har under året utvecklat sina hemsidor men flera skolor pekar dock på behovet av ytterligare förbättringar och av kontinuerliga uppdateringar av innehållet. Några av tenstaskolorna nämner att deras hemsidor har låg besöksfrekvens.

Skolorna beskriver att deras klassråd och elevråd fungerar väl med undantag för vissa klasser i år 7-9 där klassrådsarbetet sker mer sporadiskt. Några skolor har haft saknat en aktivt arbetande föräldraförening.

Analys och bedömning av måluppfyllelse

Skolorna visar en stor medvetenhet om att en god och kontinuerlig information till elever och föräldrar är en förutsättning för deras möjligheter till inflytande. Ett gott arbete har gjorts för att förbättra informationen via hemsidorna. Flera skolor ser dock behov av en bättre uppdatering av sidornas innehåll.

De formella samrådsorganen fungerar som helhet bra men där brister finns måste dessa rättas till. Flera skolor pekar på att ”det reella inflytandet” måste öka. Inflytandet behöver också i större utsträckning gälla själva undervisningen och formerna för den. Några skolor ser behov av att göra en plan för delaktighet. Några av skolornas egna enkäter visar på ett tydligt samband mellan elevernas trivsel och deras möjligheter till inflytande.

Samlad analys av kvalitetsredovisningen och förslag till åtgärder för utveckling

- Normer och värden

Stadsdelens prioriterade mål: Att utveckla den fysiska och psykosociala miljön i skolan så att alla elever kan känna sig trygga.

Trots det målmedvetna och omfattande arbete som skolorna har bedrivit återstår mycket att göra. På detta område kan vi aldrig slå oss till ro. Mobbning förekommer, brister finns när det gäller såväl trygghet och trivsel som arbetsro.

Det fortsatta utvecklingsarbetet när det gäller normer och värden bör bl.a. fokusera på att: öka elevernas delaktighet och ansvarstagande, utveckla, förankra och tillämpa likabehandlingsplanerna, kontinuerligt arbeta vidare med värdegrundsfrågorna,

arbeta modellbildande med de vuxna som goda förebilder för eleverna, enas kring tydliga normer och regler och fortsätta arbetet med att minska elevernas olovliga frånvaro, samt skapa ett uppmuntrande arbetsklimat.

- Lärande och kunskap

Stadsdelens prioriterade mål: Andelen elever som lämnar grundskolan och har uppnått kunskapsmålen ska öka.

Sifferresultaten i denna redovisning ger en bild av utvecklingen i stadsdelen som helhet. Den visar att andelen elever i skolår 9 som uppnått kunskapsmålen har ökat medan den i skolår 5 har minskat. Någon säker förklaring till dessa skillnader i utfallet har vi inte.

Klart är dock att de skillnader som finns i huvudsak hänför sig till tenstaskolorna. I spångaskolorna är måluppfyllelsen näst intill hundra procentig. Vid en inbördes jämförelse av de olika skolornas resultat finns vissa större skillnader som sannolikt måste förklaras som mätfel.

Vi ser flera av de förbättrade resultaten som resultat av skolornas målmedvetna insatser.

En generell förbättring anser vi har skett när det gäller att tydliggöra mål och betygskriterier för eleverna men mycket återstår att göra. I ämnet svenska har en noggrannare och mer systematisk uppföljning, främst genom LUS, gett resultat. I ämnena matematik och NO har satsningen på ett mer laborativt arbetsätt ökat elevernas intresse och förståelse. Skolornas deltagande i NTA-undervisningen och deras satsning på matematikverkstäder har i detta sammanhang haft stor betydelse.

Trots den positiva utveckling vi kan se kvarstår det grundläggande problemet att en mycket stor andel av eleverna i tenstaskolorna inte når upp till kunskapsmålen. I ett stort antal fall kan detta förklaras med att eleverna är sent anlända till svensk skola och därför ännu inte hunnit tillägna sig de nödvändiga grundkunskaperna. Det faktum att elever i allt större utsträckning byter mellan olika skolor, fristående och kommunala, skapar också svårigheter när det gäller kontinuiteten i elevernas lärande.

Flera rektorers signaler om tilltagande koncentrationsproblem hos eleverna tar vi på stort allvar. Olika tankar finns kring orsakerna till detta som kan ha samband med alltifrån traumatiska upplevelser i tidigare hemland och otrygga familjesituationer till brister i skolans egen organisation och bemötande av eleverna. Men för att rätt kunna möta denna oroande utveckling bör en djupare analys göras.

För att skolorna ska uppnå en bättre måluppfyllelse när det gäller kunskapsmålen krävs bl.a.

- ett tydligare fokus på resultatuppföljning och utvecklande av metoder för detta
- ett fortsatt arbete för att ge alla elever förutsättningar att ta ansvar för sitt eget lärande genom att tydliggöra och kommunicera mål och betygskriterier
- en fortsatt utveckling av den individuella utvecklingsplanen så att den fungerar som det redskap för elevens kunskapsutveckling som den är tänkt att vara
- ett fortsatt utvecklingsarbete inom området betyg och bedömning
- en fortsatt satsning på lärarfortbildning främst inom områdena språkutveckling, matematik/NO och lärarledarskap
- en fortsatt satsning på ämnesundervisning på elevernas modersmål
- en fortsatt utveckling av IT som pedagogiskt verktyg för elevernas lärande.

För att nå målen för simkunnighet krävs ytterligare insatser, särskilt när det gäller sent anlända elever från länder med annan kulturbakgrund.

- Inflytande och ansvar

Stadsdelens prioriterade mål: Elevernas möjligheter till inflytande över och ansvarstagande för det egna lärandet ska öka.

För att kunna utöva ett inflytande krävs kunskap om det område som inflytandet gäller. Successivt har förbättringar skett när gäller skolornas information till elever och föräldrar. Särskilt glädjande är att konstatera att allt fler lärare tydliggör mål och betygskriterier för eleverna så att de därigenom kan få inflytande över sin utbildning. Skolornas hemsidor får också en allt större betydelse som informationskanaler till såväl elever som föräldrar. Skolornas klassråd, elevråd och andra samverkansorgan utvecklar elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former i enlighet med läroplanens strävansmål. Vi ser dock vissa brister när det gäller att ge eleverna ökat inflytande och ansvar i takt med deras stigande ålder. I vissa fall tenderar de yngre eleverna till och med ha ett större inflytande och ansvar än de äldre.

Den avgörande frågan är i vilken mån eleverna ges möjlighet till det läroplanen, liksom skolorna själva, kallar ”reellt inflytande”. Att eleverna får utöva ett sådant inflytande på för dem väsentliga områden påverkar i allra högsta grad deras vilja och lust att lära.

För att ytterligare förbättra elevernas och deras föräldrars inflytande och ansvar krävs bl.a.:

- dokument som tydligt klargör ansvarsfördelningen mellan alla som är verksamma i skolan
- en kontinuerlig information om verksamhetens mål, innehåll och resultat
- en väl fungerande organisation för samverkan med elever och föräldrar
- tydliga mål och betygskriterier som kommuniceras till eleverna.

- Samtliga målområden

Stadsdelens övergripande mål: Skolan ska se och ta tillvara varje elevs förmåga, lust och vilja till att lära och utvecklas.

För att en skola ska nå en god måluppfyllelse behövs en harmonisk samverkan mellan ett stort antal målområden. För resultatet är det helt avgörande i vilken mån skolan lyckas att skapa de förutsättningar som krävs för att både se och ta tillvara den enskilda elevens egen förmåga, lust och vilja att lära. Det vilar ett stort ansvar på varje skolas ledning och dess övriga personal att skapa dessa förutsättningar och att efter bästa förmåga möta varje elev utifrån dess unika behov. För att detta ska vara möjligt krävs ett förtroendefullt samarbete med elevernas föräldrar liksom med dem som är satta att styra skolverksamheten och alla andra som är berörda av den.

Spånga-Tensta deltar tillsammans med tre andra Stockholm stadsdelar i ett dialogprojekt i samverkan med Myndigheten för skolutveckling. Projektet, med namnet ”Betyg på skolan”, syftar till att hitta mer rättvisande mått på en skolas kvalitet än de mått som enbart grundar sig på elevernas meritvärden och betygsgenomsnitt. Som en del i projektet har elever och personal vid projektskolorna fått ge sin bild av vad som är viktigast för elevernas kunskapsutveckling. Två faktorer har framkommit som de i särklass mest avgörande: i första hand läraren och därefter elevens egen lust och vilja. Projektet fortsätter sitt arbete med en analys av dessa båda faktorer.

I arbetet med att formulera mål, beskriva arbetssätt, följa upp resultat och ta fram tydliga och relevanta åtaganden för brukarna har varje enhet haft dialog med avdelningsledningen vid ledningens besök på skolenheterna och vid de reguljära skolledningsmötena. Förslag till åtaganden bedöms av avdelningsledningen innan de fastställs som en del i enhetens verksamhetsplan. Enheternas kvalitetsredovisningar utgör underlag för nästkommande års verksamhetsplan.

Äldreomsorg

Regelbunden utevistelse och kulturella upplevelser

Möjligheterna till utevistelse var under året fortfarande begränsade. Vid de olika vård- och omsorgsboendena för äldre erbjöd den fina sommaren dock ovanligt många tillfällen till utevistelse; de dagar det inte var för varmt. Utevistelserna skedde på de altaner och i de trädgårdar som finns i anslutning till äldreboendena.

Under året för övrigt beviljas vissa äldre i ordinärt boende promenader i samma utsträckning som tidigare. Möjligheter till utevistelse när det inte går att sitta ute är begränsade för de som bor på vård- och omsorgsboenden för äldre.

På våra vård- och omsorgsboenden erbjuds allt emellanåt uppträdanden med sång och musik. Detta har skett i samma omfattning som tidigare. Det har under året inte funnits möjlighet att utöka detta.

Mat och måltider

Under 2006 levererades maten till våra vård- och omsorgsboenden för äldre från ”Fridas Restaurang”. Detta har inneburit en högre kvalitet på maten speciellt när det gäller smaken. Enheterna har arbetat för att göra måltider än mer trevliga och inbjudande. I den förnyade upphandling som gjorts under året av maten till Fristads olika vård- och omsorgsboenden för äldre har ett viktigt krav varit att maten förutom att vara näringsriktig också ska vara välsmakande.

På Fristad sjukhem har förändringar av den yttre miljön gjorts för att få lugnare och behagligare måltider.

På Tensta servicehus har ett utvecklingsarbete bedrivits när det gäller personalens förhållningssätt i samband med måltider.

Samverkan med frivillig- och äldreorganisationer

Även under 2006 har Syriska föreningen erbjudit dagverksamhet för arbisktalande i förvaltningens lokaler på Tensta servicehus.

Förvaltningen har fortsatt samverkan med SPF och PRO. Förvaltningen har stött deras verksamhet, den s.k. Guldkanten, som erbjudit underhållning och kaffe med dopp på söndagar på förvaltningens olika boenden. Pensionärer i området har även detta år erbjudits att följa med på bussresa.

Föreningen Spånga Trygghetsringning får bidrag för att kunna upprätthålla sin mycket viktiga verksamhet.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Inflytande och självständighet

I utredningsarbetet inför beslut om stöd har stor vikt lagts vid att ta reda på vilka önskemål den enskilde har. Utifrån önskemålen samt lagstiftning och riktlinjer fattas sedan beslut. Den enskilde informeras aktivt om sin möjlighet att välja utförare. Under året har målet varit att alla beslut ska stärka den enskildes möjligheter till självständighet.

Personer med psykisk funktionsnedsättning

Under året har förvaltningen startat ett team med en biståndsbedömare och en behandlingsassistent som stöder blivande föräldrar och föräldrar med psykisk ohälsa. Teamet har haft kontakt med 11 kvinnor med barn eller som väntar barn. Teamet är stöd för föräldern. Utveckling av teamets arbete pågår. Arbetet sker i samverkan med de andra enheterna och ett särskilt nätverk har bildats inom avdelningen för individ och familjeomsorg.

Lyktan är en verksamhet för daglig sysselsättning. Under året har Lyktan haft en servicegrupp som har erbjudit pensionärer service av enklare slag, som enklare reparationer, lampbyte, montering av gardinstänger och duschdraperier etc.

Ansvaret för Lyktans servicegrupp har brukarna på Lyktan. Praktik och sysselsättning därutöver har kunnat erbjudas i Lyktans lunchservering och second hand. Lyktan har haft en julmarknad och under sommarhalvåret område i stadsdelen städats i stödföreningen Lyktans vänners regi.

Individ och familjeomsorg

Ungdomars drogvanor

Stockholmsenkäten visar positiva förändringar för Spånga-Tenstas del mellan åren 2004 och 2006. Andelen ungdomar som uppger att de inte dricker alkohol ökar, både i Spånga-Tensta och i staden. Ökningen är dock något större i Spånga-Tensta. Andelen som uppger att de själva köper folköl i butik minskar liksom andelen föräldrar som köper ut till sina barn. Fler ungdomar svarar också att de inte får dricka alkohol för sina föräldrar. I Spånga-Tensta uppger färre ungdomar än i staden att de rökt cigaretter. Andelen rökare minskar. En minskande andel uppger att de prövat narkotika. Färre unga i Spånga-Tensta än i staden har testat narkotika. Skillnaden är störst bland gymnasieeleverna.

Hemlösa

För de särskilda medel som nämnden fått har ett utvecklingsarbete genomförts i syfte att ge hemlösa möjlighet att få ett eget boende parallellt med rehabilitering. Arbetet har resulterat i en boendekarriärsstege som kan ta sin början i boende på härbärke. Nästa steg är plats i bedömningslägenhet inom beroendevård eller korttidsboende inom socialpsykiatri i maximalt 3 månader. Därefter kan boende i träningslägenhet bli aktuellt och sedan boende i försökslägenhet som kan leda till ett eget kontrakt. Parallellt med boendeprocessen erbjuds stöd och insatser som ska leda till att klara ett eget självständigt liv. Många har beroendeproblematik andra har psykisk ohälsa vilket innebär att parallellt behövs det andra insatser för att få ordning på livssituationen.

Under 2006 har förvaltningen haft 123 aktiva lägenheter för tränings- och försöksboenden. Varav 43 varit försökslägenheter, 57 träningslägenheter och 23 har övergått till reguljärt hyresavtal.

Totalt har förvaltningen haft 49 368 boendedygn i egen regi. Fördelat mellan de olika boendeformerna bli det följande

- 34122 boendedygn försöks- och träningslägenheter
- 5808 boendedygn i bedömningslägenhet inom beroende vård
- 2178 boendedygn i korttids boende inom socialpsykiatri
- 7260 boendedygn i boendestödet lägenheter, Elinsborgsbacken

Rörliga team

Stadsdelnämnden fick för år 2006 300 tkr i särskilda medel för rörliga team. Det Rörliga teamet har byggt upp kontaktnät för att förhindra vräkningar genom direktkontakt med hyresvärdar i området. Teamet har sökt upp personer som kan antas vara i behov av insatser från olika vårdgivare och motiverat personen att ta emot hjälp samt att lotsa till rätt organisation och/eller huvudman. I arbetsuppgiften har även ingått att samverka med psykiatri, personligt ombud, biståndsbedömare och Arbete och Bistånd för att snabbt få till stånd insatser/åtgärder. Teamet ska alltid vara tillgänglig under kontorstid. Teamet har bedrivit uppsökande arbete i miljöer som natthärbärgen, Solvalla Camping samt har kontakt med stadens uppsökare.

Utvecklingen av det rörliga teamet har inburit att de numera ingår, som en del i lägenhetsgruppen för hemlösa. Personalen har därmed fått en bättre och tryggare arbetssituation och resurserna används effektivare. Samarbetet har stimulerat utvecklingsarbetet med hemlösa samt inneburit metodutveckling för att hjälpa människor komma ur hemlösheten. Rörliga teamet består av två heltidstjänster och budget för år 2006 var 709tkr.

Missbruk

Solrosen är en gruppverksamhet inom stadsdelsförvaltningen för barn till missbrukande föräldrar. Den är viktig att erbjuda barnen då barnen blir sedda och kan upptäcka att de inte är ensamma i sin situation. Totalt har under året 11 barn i åldern 7 – 13 år med föräldrars samtycke deltagit i gruppverksamheten 1 gång per vecka i två terminer. Föräldrar med missbruk har erbjudit att delta i föräldracirkel, med inriktning på barnsbehov och barnsutveckling.

Ett ungdomsteam som arbetar med unga vuxna har medverkat med föreläsning och information för deltagarna i projektet ST- UNGA, arbetssökande unga vuxna. Vidare har unga i behandlingsprogram inom fått information och föreläsning i droger och dess skadeverkningar. Det är en prioriterad verksamhet då målgruppen är morgondagens föräldrar och insatser som görs i tid innebär en möjlighet att vända en negativ utveckling. Lyktan har under året bedrivit en secondhand butik, verksamheten riktar sig till kvinnor med psykisk funktionsnedsättning eller missbruk.

Genom att uppmärksamma barns behov och ha ett barnperspektiv i arbetet inom beroendevården förebyggs framtida missbruk bland barn i missbrukande familjer.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med att profilera förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.

I rekryteringsarbetet har särskilda satsningar gjorts för att t ex utforma annonser på ett sådant sätt att de attraherar presumtiva arbetssökande. Det som konkret har lyfts fram i beskrivningen av arbetet är;

moderna arbetsformer som tillgodoser dagens krav på individuell delaktighet, tydlig lönepolitik som påvisar hur den egna löneutvecklingen kan påverkas genom egen prestation, kompetent och kommunikativ arbetsledning samt attraktiva möjligheter till kontinuerlig egen kompetensutveckling

Erfarenheten under året är att det varit lättare att rekrytera inom yrkesgrupper där vi har en bristsituation, t ex avseende förskollärare.

Den långsiktiga kompetensförsörjningen har arbetats med på samma sätt som tidigare. Under året har också märkts en betydligt lättad situation vad gäller rekrytering av vårdpersonal till omsorgen om äldre och de med funktionsnedsättning. Undersköterska och vårdbiträde är de yrkesgrupper som i förvaltningen har lägst andel personer som är 50 år eller äldre. Det gör att generationsrörligheten/-växlingen kommer att vara spridd över tämligen många år.

Förvaltningen har under året intagit en mer restriktiv hållning till uppfattningen att vi kommer att stå inför en stor kompetensförsörjningskris då 40-talisterna ska lämna yrkeslivet. Att upprätta långsiktiga planer för den framtida försörjningen tror vi inte riktigt på.

Vår uppfattning, grundad på erfarenhet, är att ett aktivt arbete med att följa åldersstrukturen, ha en bra dialog inom organisationen, satsa på kontinuerlig verksamhetsutveckling i kombination med kompetensutveckling och en acceptabel löneutveckling – dvs vara en bra och attraktiv arbetsgivare – kommer att göra det möjligt att trygga kompetensförsörjningen framåt.

Under året har stora satsningar skett på kompetensutveckling. Alla verksamhetsområden driver egna utvecklingsprogram och förvaltningsgemensamt görs kontinuerliga insatser för

bl a chefer och arbetsledare.

Vidare har samarbetet med Kompetensfonden haft en stor volym under året.

Ledarutveckling

Förvaltningen redovisade i tertialrapport 2 sina åtgärder vad gäller implementeringen av stadens ledarstrategi.

Sjukfrånvaro

Förvaltningens sjuktal har under året sjunkit med 0,3 procentenheter. Från 10,6% vid ingången av året till 10,3% vid årets slut. Förvaltningen har därvid uppfyllt stadens inriktning att sjukfrånvaron ska minskas. Däremot ligger inte sjuktalet i nivå med förvaltningens egna ambitioner. Målsättningen var att vid årets slut ha ett sjuktal på 9,0%.

De särskilda satsningar som gjorts under året har i huvudsak inriktats på att bromsa den upprepade korttidsfrånvaron.

Tillsammans med företagshälsovården har ett särskilt projekt ”Tidig rehab” igångsatts. Syftet är att i ett tidigt skede fånga upp medarbetare som har en upprepad korttidsfrånvaro och sätta in åtgärder för att minska sannolikheten för att man ska hamna i långtidssjukskrivning. Effekten syns kanske inte omedelbart utan projektet behöver ytterligare tid.

En fristående konsult har engagerats för ett särskilt utvecklingsprogram på sammanlagt 6 månader för medarbetare med upprepad korttidsfrånvaro. Där finns mycket positiva resultat.

Arbetstider

Spånga-Tensta var under året en av tre ”pilotförvaltningar” med SLK:s uppdrag att arbeta för att öka sysselsättningsgraden för de som arbetar deltid och önskar en ökning.

En intresseförfrågan gjordes under våren till alla tillsvidareanställda som arbetar deltid (ca 17%). Den genomsnittliga sysselsättningsgraden bland de tillsvidareanställda var ca 95%. För hösten begärdes extra medel för att kunna starta arbetet med att tillgodose en del av önskemålen. För detta tilldelades 2,7 mnkr.

Arbetet avbröts under hösten då det kom signaler att detta ej var en fortsatt prioriterad fråga för staden.

Förvaltningen har, som en av få förvaltningar i staden, fortsatt deltagandet i den s k Arena-modellen. Det är en samarbetsform mellan den lokala arbetsförmedlingen och arbetsgivaren. Syftet är att verka för deltidsanställdas ökade möjlighet till heltidsanställning och samtidigt minska deltidsarbetslösheten. Samarbetet har varit lyckat och resulterat i att ett antal personer kommit ur deltidsarbetslöshet.

Jämställdhet och mångfald

Konsultföretaget Ernst&Young fick under året SLK:s uppdrag att granska förvaltningarnas jämställdhets- och mångfaldsplaner. Syftet var att belysa om planerna svarar mot lagarnas krav och stadens direktiv.

Resultatet av granskningen var att det finns två planer som utmärker sig då de berör alla områden i stadens riktlinjer på ett fylligt sätt och beskriver konkreta åtgärder. En av dessa planer är Spånga-Tenstas.

Förvaltningen har under året inte haft något diskrimineringsärende.

Övertalighet

Förvaltningen har inte tillämpat omställningsavtalet under 2006 och har därför inte haft några medarbetare som preciserats/konstaterats övertaliga.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm Bostadsbyggande

Boutställningen i Tensta under augusti blev en publik succé och en viktig markering att staden - under vinjetten ”Stockholm bygger” – vill utveckla alla sina stadsdelar samt att Stockholm är en dynamisk storstad som kan visa och diskutera miljonprogrammets framtid. Informationsenheten var i samverkan med utställningsledningen och projektet ”Tensta som kulturarena” djupt engagerad i informationsarbetet om och kring TenstaBo 06.

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Stadsdelsnämnden har haft ett nära samarbete med det lokala näringslivet. Inom Lunda Nova näringslivscenter har företagare, arbetsförmedlingen och stadsdelsförvaltningen samverkat i syfte att utveckla näringslivet. Därigenom har förutsättningar skapats för lokal tillväxt vilket har medfört att sysselsättningen ökat.

Samverkan

Lunda Nova har verkat för en ökad förståelse och kunskap om företagens betydelse för en gynnsam tillväxt och välfärd.

Centret har visat på hur en lokal samverkansmodell mellan stadsdelsförvaltning, arbetsförmedling, näringsliv och skola kan byggas upp, med syfte att främja integration, tillväxt och sysselsättning.

Det lokala näringslivsrådet är ett forum där politiker, tjänstemän och stadsdelens tre företagsgrupper har ingått. Syftet har varit att diskutera viktiga lokala näringslivs- och sysselsättningsfrågor. Näringslivsrådet är ett viktigt instrument för att tillvarata de lokala företagens behov och önskemål och för att ge företagare representanter möjlighet till en direktkontakt med stadsdelens politiker.

För att öka tillgängligheten och informationen till de lokala företagen har en omfattande satsning gjorts på marknadsföring via hemsida och nyhetsblad.

Det lokala samarbetet med arbetsförmedlingen Spånga-Tensta och företagarföreningen Stockholm-Lunda Företagsgrupp har inneburit att företagens önskemål har kunnat kanaliseras in i SDF och därmed kunnat beaktas vid beslut som rör lokalt företagande.

- Näringslivsenheten har haft samarbetsavtal med följande parter;
- Stockholm-lunda Företagsgrupp
- Spånga Företagarförening
- Tensta Företagarförening
- Stockholm Business Region
- Arbetsförmedlingen Spånga-Tensta
- ALMI Företagspartner och Nutek
- Nordväxt Intressenter
- Lärarhögskolan i Stockholm
- Växjö universitet
- Kungliga Tekniska Högskolan, KTH
- Kunskapsbolaget Integra AB

Enheten har också haft många informella samarbeten med olika parter som t.ex. Vinsta företagarförening, Mångkulturellt Resurscentrum, Järfälla Kommun, Hässelby- Vällingby och Kista stadsdelsförvaltning m.fl.

Genom det befintliga samarbetet vid LUNDA NOVA mellan Individ och Familjeomsorgens verksamhet JobbAktiv, Arbetsförmedlingen och stadsdelsförvaltningens näringslivskontor har arbetet att öka sysselsättningen fortskridit. I samband med verksamhetsanalys förstärktes JobbAktiv med tre handläggare inom ramen för enheten arbete och bistånd. Under 2006 har även ett samverkansprojekt med Arbetsförmedlingen, företaget Expandia Vision och stadsdelsförvaltningen startats, ST-UNG . Det riktar sig till arbetssökande ungdomar 18-25 år som i huvudsak uppstår försörjningsstöd.

Samarbetet med utbildningsnämndens rekryteringsprogram fungerar väl både för nyanlända flyktingar samt för bidragstagare med utomnordisk bakgrund. Lokal samverkansöverenskommelser har träffats mellan försäkringskassa, socialtjänst, arbetsförmedling och landsting. En affekt av den lokala samverkansgruppens arbete är att antalet för gruppen aktuella ärenden med försörjningsstöd kunnat minskas.

Flyktingmottagande

Under 2006 har stadsdelen tagit emot 434 personer motsvarande 297 hushåll. Orsaken till det ökade mottagandet beror på den tillfälliga asyllagen som gällde mellan 15 november 2005 och 30 mars 2006. Ny praxis innebar även att många irakier och somalier får uppehållstillstånd enligt ordinarie lagstiftning. En lokal samverkansöverenskommelse mellan stadsdelsförvaltningen och arbetsförmedlingen avseende nyanlända flyktingar har träffats under 2006. Som en effekt har arbetsförmedlingen har utökat sin personalresurs ytterligare. Förvaltningen har också utökat personalresurserna med 5 anställningar samt med lokaler för verksamheten. Samarbete med utbildningsnämndens rekryteringsprogram har fortsatt likaså samarbete med SFI-undervisningen. Genom de projekt som stadsdelen bedrivit för arbetslösa har även nyanlända flyktingar kunnat ta del av om kriterierna varit uppfyllda. Utvecklingsarbetet inom stadsdelens arbetsmarknadsinsatser JobbAktiv har gjort det möjligt för nyanlända flyktingar att få samma service som övriga försörjningsstödstagare.

Ekonomiskt bistånd

Alla personer som vänder sig till stadsdelen för ekonomiskt bistånd och som står till arbetsmarknadens förfogande, får en tid för gruppinformation vid JobbAktiv. Vid denna information finns även handläggare från arbetsförmedlingen med samt studie och yrkesvägledaren med. Alla arbetssökande deltar därefter i JobbAktivs verksamhet. Personer som av andra skäl söker försörjningsstöd utreds vidare för att så snart som möjligt få en planering tillsammans med socialsekreterare.

Genom studie och yrkesvägledaren som är knuten till JobbAktiv har rekryteringsbidrag kunnat sökas i högre utsträckning och av 305 beviljade rekryteringsbidrag i stadsdelen hade 122 personer tidigare försörjningsstöd och för dessa har därmed beroendet av försörjningsstöd minskat.

Ett nyutvecklat samarbete med vårdcentralerna i stadsdelen har gett större möjligheter till rehabiliteringsarbete och bedömningar av personers arbetsförmåga. En välfungerande samverkansgrupp finns tillsammans med försäkringskassa, arbetsförmedling, socialtjänst, landstingets primärvård och öppen psykiatri. Där diskuteras ärenden så att de inte faller mellan myndigheterna.

Under 2006 har antalet bidragstagare med försörjningsstöd minskat något. (Se nyckeltal när de kommer) Trots fortsatt god konjunktur har många bidragstagare inom stadsdelen svårigheter att få arbete. Låg utbildningsnivå samt bristande språkkunskaper i svenska är en bidragande orsak.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetet med arbetslösa personer som får försörjningsstöd sker i nära samverkan mellan stadsdelsförvaltningens verksamhet JobbAktiv, Näringslivskontoret och arbetsförmedlingen vid LUNDA NOVA Näringslivscenter. Inom JobbAktiv har en studie- och yrkesvägledare funnits för hanteringen av rekryteringsbidrag.

JobbAktiv har under 2006 haft 549 inskrivna bidragstagare över 25 år. Av dessa har 63 personer gått till heltidsarbete och 40 personer har fått timanställning/visstidsanställning vid behov eller deltidsarbete.

De kommunala arbetsmarknadsinsatser som ytterligare funnits att tillgå för bidragstagare har varit Livstykets, Stockholm Matchning, Lunda Nova kompetens, Kompetens Nord samt föreningsverksamheten Kvinnocenter och föreningen Blå Bands projekt ”Skola för arbete”.

Kvinnocenter riktar sin verksamhet till kvinnor som står långt från arbetsmarknaden och som många gånger har mycket låg utbildningsnivå.

I Livstykets verksamhet har 37 deltagare över 25 år deltagit även ett fåtal ungdomar har deltagit i denna verksamhet.

Blå Bands projektet Skola för Arbete har riktat sig till personer som är arbetssökande och som har barn inom barnomsorg eller skola i Spånga-Tensta. 42 personer har varit inskrivna i denna verksamhet.

I Stockholm Matchning har 17 personer varit inskrivna varav 14 varit aktuella för arbete i pendeltågstrafiken genom ISS, 2 personer vid Viking Line och 1 person till byggutbildning.

Inom projektet Lunda Nova kompetens har 41 deltagare varit aktuella under året och inom Kompetens Nord har 13 personer deltagit i utbildningar.

Arbetet med arbetslösa ungdomar har under året intensifierats genom ett samverkansprojekt ST-UNG, finansierat genom europeiska socialfonden, mellan stadsdelsförvaltningen, företaget Expandia Vision samt arbetsförmedlingen. Projektet riktar sig till ungdomar 18-24 år och startar med heltidssysselsättning i form av introduktionsprogram under fyra veckor. Programmet innehåller samhällsinformation, studiebesök, vägledning av studie- och yrkesvägledare och CV-skrivning parallellt med arbetssökande. Praktikplatser finns för de personer som inte får ett arbete inom introduktionstiden och man övergår även då till ett individuellt mentorskapsprogram. I syfte att förse näringslivet med utbildad och efterfrågad arbetskraft på hemmaplan har Lunda Nova verkat för att invånarna i stadsdelen skall få en god service och korrekt information om arbetsmarknad och aktuella arbetsställen. I samverkan med arbetsförmedlingen, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och andra intressenter har ett aktivt arbete bedrivits för att öka anställningsbarheten hos arbetssökande genom olika utbildningsinsatser och kompetenshöjande åtgärder. Lunda Nova har därför varit den naturliga mötesplatsen för arbetssökande och för personer som söker vägledning och rådgivning inför yrkes- och studieval.

Lunda Nova Kompetens

Sedan 2004 har näringslivsenheten vid Lunda Nova bedrivit ett eget projekt, Lunda Nova Kompetens, som ett komplement till samverkansparternas kompetenshöjande insatser. Kursen Lunda Nova Kompetens har varit till för individer som har varit arbetslösa minst ett år, oftast betydligt längre. Den här gruppen har oftast inte kommit med i Arbetsförmedlingens ordinarie arbetsmarknadsutbildningar. Det har varit en av anledningarna till att vi har utvecklat den här metodiken.

Lunda Nova Kompetens verksamhetskoncept har en grundläggande utgångspunkt: arbetsmarknadsintegrationen för resurssvaga grupper måste bygga på mobiliseringen och utvecklingen av individens egna drivkrafter och resurser.

Under 2006 har ca 100 personer deltagit i Lunda Nova Kompetens och av dem har;

- 31 gått till arbete
- 15 till studier

- 18 har gått tillbaka till Arbetsförmedling eller socialtjänst (JobbAktiv)
- 16 har fortsatt i andra arbetsmarknadsåtgärder
- 20 har avslutat av någon annan orsak (sjukskrivning, flytt m.m.).

Nyföretagartjänster

Vårt uppdrag har varit att skapa sysselsättning och tillväxt genom att se till att nya företag skapas. Nyföretagartjänsterna vänder sig till alla boende eller verksamma i Spånga-Tensta.

Tjänsten utnyttjas i hög grad av arbetssökande.

Våra nyföretagartjänster omfattar;

- Drop-in service en gång i veckan
- Introduktionskurser ca 8 ggr/år
- Vägledning för innovatörer och stöd efter start samt tillgång till vår marknad.
- Ca 200 personer har besökt vår rådgivning i eget företagande
- Drygt 100 personer har deltagit i våra Introduktionskurser i att starta och driva företag
- Åtta nya företag har startats genom företagsrådgivningen varav hälften av dessa har startats av kvinnor.

Feriearbeten för ungdomar

Stadsdelen har haft 268 ungdomar i feriearbete under 2006 till en total kostnad 2 574 853kr se separat blankett.

Kommunala ungdomsprogrammet och ungdomsgarantin (KUP och UG)

I det kommunala ungdomsprogrammet har 8 personer deltagit. Av dessa fick 5 personer arbete, 1 började studera och en gick över till stadsdelens ungdomsprojekt för arbetslösa ungdomar ST-UNG. 1 person hördes ej av.

Inom ungdomsgarantin har 29 personer deltagit. Insatserna som getts har varit praktik, deltagande i datorkurs och cv-skrivning.

Av dessa studerar 5 vid SFI/KomVux, 6 har bytt åtgärd till aktivitetsstöd, 11 erhållit arbete, 2 har flyttat till en annan stadsdel, 1 är omhändertagen av polis, 1 person är avstängd från arbetsförmedlingen då personen ej sökt anvisat arbete, 2 personer har ej hörts av och avslutats samt 1 person har startat eget. Efter programmet har 2 personer gått till stadsdelens ungdomsprojekt för arbetslösa ungdomar ST-UNG.

Trafiksystem

Stadsdelsförvaltningen har inte uppfyllt stadens mål för miljöbilar. Endast 32% är miljöbilar mot uppsatt mål på 60%. Anledningen är delvis att förvaltningen övertog ansvaret för "Fornminnesgruppen" inom staden, som har många äldre lastbilar som behöver bytas ut. En utbytesplan för hela förvaltningens bilpark har upprättats i samarbete med Miljöförvaltningen, vars genomförande påbörjades under 2006 för att fortsätta ytterligare under 2 år.

Parker och grönområden

De investeringsmedel som tilldelats för stadsdelens parker har i första hand använts till ny utrustning i lekparkerna. Reinvestering av murar, trappor samt asfaltering av gång- och cykelstråk på parkmark, har också genomförts.

Fornminnesgruppen, som ansvarar för skötseln av stadens naturvårds- och fornminnesområden, har utfört underhållsarbeten på ett 50-tal platser utspritt över hela kommunen. Arbetsplaner har upprättats tillsammans med stadsmuseet för bästa möjliga vård av känsliga naturmiljöer.

Fyra multisportarenor (så kallade ”Kulanplaner”) har byggts i stadsdelen i samarbete med lokala idrottsföreningar och idrottsförvaltningen. Planerna, som inte är bokningsbara utan avsedda för spontanidrott, har finansierats genom Stadsdelsförnyelsen.

En boulebana har byggts vid Spånga centrum utifrån önskemål från pensionärerna i Spånga. Vidare har lekparken Skansen vid Bromstensskolan få en genomgripande ombyggnad med ny lekutrustning och konstgräsplan.

I samarbete med Rinkeby stadsdelsförvaltning har ett milslångt skidspår på Järvafältet med anslutning till skidspåret i Ursvik i Sundbyberg iordningställts.

En parkplan för Tensta-Hjulsta har upprättats tillsammans med markkontoret. För Spånga finns ingen parkplan ännu. Pengar kommer att sökas för det ur kommunfullmäktiges pott för parkinvesteringar då arbetet inte kan inrymmas i ordinarie budget.

En trygg och säker stad

Utöver den ordinarie entreprenadstädningen har förvaltningen genomfört extrastädning med föreningar under hela året. Städningen finansieras genom lokala fastighetsägare (kommunala och privata), Stockholm entreprenad AB, stadsdelsförvaltningen och med medel från Stadsdelsförnyelsen. Totalt har 936 boende deltagit i projektet och samlat in 1 379 sopsäckar. Dessutom har utvalda områden extrastädats av så kallade plusjobbare, genom ledning av Stockholm entreprenad AB, i projektet ”Stockholm - ren och vacker”. Inför och under boutställningen ”Tensta Bo 06” har ytterligare städinsatser och allmän uppfräschning genomförts i Tensta-Hjulsta.

För att förbättra klottersaneringen i stadsdelen har ansvarig samordnare utsetts för att leda arbetet. En gemensam klotterentreprenör har upphandlats tillsammans med trafikkontoret för bättre samordning och effektivare åtgärder. Samarbetet med andra aktörer såsom Fortum, Banverket, Stockholm Vatten, fastighetsägare m.fl. har utvecklats.

Allt klotter på kommunens anläggningar har sanerats inom 48 timmar efter anmälan.

Alla åtgärder har beställts av samordnaren som senare fördelat kostnaden till rätt instans.

Kontinuerlig uppföljning har skett och allt klotter har polisanmälts.

Stadsdelens brottsförebyggande råd har genomfört totalt 6 trygghetsvandringar med uppföljning i stadsdelen. En broschyr med viktiga telefonnummer och felanmälan har distribuerats till de boende i stadsdelen. En SMS-kedja har startats med utgångspunkt från närpolisens som riktar sig till boende i flerfamiljshus för att snabbt komma ut med aktuell information.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin Stadsdelsförnyelsen

Under året har Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutat om projekt för sammanlagt 26 Mkr. Besluten har föregåtts av arbetsgruppers framtagande av förslag. Under året har 26 arbetsgrupper bildats. Fyra områdesgrupper, en för arbetsmarknadsåtgärder, en för fysisk upprustning/trygghet & trivsel, en för språkutveckling/ungdomsfrågor och en för kultur/idrott har granskat förslagen och varit behjälpliga med goda råd för att uppfylla direktiven.

Stadsdelsnämnden har godkänt många viktiga projekt. Upprustningar av skolgårdarna vid Spånga Gymnasium, Bromstens- och Sundbyskolorna samt upprustningen av Taxingeplan och Assyriska taekwondo -lokalen är exempel på detta. Vidare har spontanidrotten fått nya arenor med konstgräs vid Bussenhusskolan och Skansen vid Bromstensskolan. En stor satsning gjordes med Tensta som kulturarena inom ramen för TenstaBO06. Skolor har fått fortsatt starkt stöd för sina projekt. Många projekt från föreningar har fått stöd under året – Verdandi med Trygg på Gullinge och Assyriska föreningen med IT och integration, Kvinnocentrums fortsättning med svenskinläring och stöd till Tensta Kvinnojour.

I led för Stadsdelsförnyelsen har under året fem öppna möten för utvecklingsarbetet i Spånga - Tensta hållits med 40-80 personer närvarande varje gång. Totalt har uppskattningsvis närmare tusen människor varit engagerade i olika sammanhang i arbetet. Delaktigheten från boende och andra aktörer i stadsdelen kan därmed anses god.

Det sista öppna mötet i november var en gemensam summering och diskussion av stadsdelsförnyelse och framtidsblickande. Nils Hertting, IBF Institutet för bostads- och urbanforskning, som följt stadsdelens arbete med stadsdelsförnyelsen berättade om sin forskning. De 150 människorna som ingått i olika arbetsgrupperna och tjänstemän som deltagit i arbetet har enligt honom till största delen varit positiva till satsningen och de ansåg att arbetet starkt har bidragit till stadsdelens utvecklingsarbete.

Under året bokfördes 28.8 Mkr. För perioden 2004 t.o.m. 2006 har 37,9 mkr bokförts totalt.

Demokrati – allas lika värde, allas möjlighet till delaktighet

Metoder för att utveckla den lokala demokratin och formerna för inflytande och delaktighet har skett exempelvis genom öppna möten inom ramen för stadsdelsförnyelsen, uppsökande verksamhet hos föreningar och församlingar liksom i befintliga och nya mötesarenor som Tensta Marknad, Spånga Folkans biografverksamhet. De öppna mötena för utvecklingsprogram av Spånga-Tensta är en arena för den kontinuerliga demokratidialogen, där olika frågor om och i stadsdelen diskuteras.

Stadsdelens alla verksamheter arbetar med integrationsfrågor integrerat som en del i sin ordinarie verksamhet för att skapa allt bättre förutsättningar för barn, unga och vuxna att kunna inta sin plats och vara delaktiga i samhället.

Valdeltagande m.m.

Stadsdelen var en av de stadsdelar som fick särskilda medel, dels 150 tkr från staten och dels 400 tkr från staden centralt, för insatser i syfte att öka valdeltagandet i Tensta-Hjulsta.

De statliga medlen användes till att stötta föreningar och egen administration. Etniska föreningar inbjöd riksdagspartierna på riks- och lokalnivå till informationsmöten, paneldebatter, enskilda samtal och möten. Föreningarna gjorde också studiebesök på stadsdelens medborgarkontor och hämtade skriftligt material därifrån.

De kommunala medlen användes till verksamhet på stadsdelens medborgarkontor och i skolor. Stadsdelens medborgarkontor fungerade också som förtidsröstningslokal. En projektledare anställdes för arbetet med valdeltagandet. Exempel på aktiviteter som gjordes:

En utställning om den svenska demokratiska uppbyggnaden, valförfarandet och rösträtten har genomförts. Informationsträffar hölls för grupper från SFI, JobbAktiv, S-T Ung, och Tensta gymnasium. Särskild information inför valet och folkomröstningen om trängselavgifter. Informationsmaterial om valen har getts via utställningsbod i Tensta centrum, medborgarkontorets digitala skylt, deltagande i Tensta Marknad och personliga besök på kontoret. Många av dessa aktiviteter byggde på ett visst samarbete mellan föreningar, SFI-undervisningen samt medborgarkontoret. En särskild rapport om ökad deltagardemokrati har lämnats av projektledaren.

Effekten vad gäller stadsdelen Tensta-Hjulsta blev ett ökat valdeltagande med 1% jämfört med valet 2002.

Ta ansvar för ekonomin

Ekonomiskt utfall

Utfall jämfört med justerad budget

Under året har stadsdelens budgetram justerats av kommunstyrelsen dels i samband med avstämning av verksamhetsprogrammet för 200 och dels i de två tertialrapporterna. Budgetförändringarna framgår av bilaga 1:27. Nedan redovisas det ekonomiska utfallet per verksamhetsområde.

Anslag/ Verksamhetsområde	Budget 2006			Bokslut 2006			Avvikelse		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Anslag 1									
Nämnd- och förvaltn	-46,2	0,9	-45,3	-40,6	2,5	-38,1	5,6	1,6	7,2
Individ- och familjeoms.	-139,7	21,8	-117,9	-144,1	23,6	-120,5	-4,4	1,8	-2,6
Stadsmiljö	-28,5	0,8	-27,7	-27,9	2,8	-25,1	0,6	2	2,6
Förskoleverksamhet	-263,6	14,7	-248,9	-262,3	22,5	-239,8	1,3	7,8	9,1
Skolbarnsomsorg	-54,8	7,9	-46,9	-50,5	8,8	-41,7	4,3	0,9	5,2
Utbildning	-398,6	6,8	-391,8	-402	20,1	-381,9	-3,4	13,3	9,9
Särskola	-12,2		-12,2	-12,4	0,1	-12,3	-0,2	0,1	-0,1
Flyktingmottagande	-22,1		-22,1	-19	0	-19	3,1	0	3,1
Äldreomsorg	-177,2	24,4	-152,8	-175,1	21,2	-153,9	2,1	-3,2	-1,1
Omsorg om funk.hind.	-150,9	25,7	-125,2	-146	25,5	-120,5	4,9	-0,2	4,7
Fritid och kultur	-22,8	0	-22,8	-21,4	0,4	-21	1,4	0,4	1,8
Övrig verksamhet	-32,3	32,3		-30,4	30,5	0,1	1,9	-1,8	0,1
Summa anslag 1	-1348,9	135,3	-1213,6	-1331,7	158,0	-1173,7	17,2	22,7	39,9
Resultatenheterna									
Resultatenheterna ökade nettoöverskottet i resultatfonden från 6,1 Mkr till 12,1 mkr									
Daglig verksamhet Frida avvecklades som resultatenhet 2005, underskottet täcks av sdn									
Summa anslag 1 efter resultatöverföringarna	33,9								
Anslag 2									
Arbetsmarknadsåtgärder	-39	27,1	-66,1	-38,2	27,3	-65,5	0,8	0,2	1
Socialbidrag/försörjningsstöd	-125,3	1,4	-126,7	-133,8	1,6	-135,4	-8,5	0,2	-8,3
Summa anslag 2	-164,3	28,5	-192,8	-172	28,9	-200,9	-7,7	0,4	-7,3
Summa Spånga-Tensta, anslag 1+2, efter överföring av resultatenheternas överskott	26,6								

I budgeten för 2006 avsattes buffertar liksom föregående år. Ambitionen har varit att varje verksamhetsområde ska kunna rymmas inom de budgetramar som kommunfullmäktige beslutat, och dessutom bidra till att finansiera nämnd och administration. Detta bedömdes bli svårt för äldreomsorg och för funktionshindrade. Buffertar fördelades med 6 Mkr till äldreomsorg och 9 Mkr till funktionshindrade. Buffertarna finansierades ur det generella anslaget för barn och unga.

Resultatet för anslag 1 blev ett överskott om 39,9 mkr.

Huvuddelen av överskottet återfinns inom områdena förskola, skolbarnsomsorg och skola. Resultat- enheterna inom verksamhetsområdet hade sammanlagt 6,1 mkr i sina resultatfonder vid ingången av året. Till det ska läggas att resultatenheterna uppvisar överskott för det gångna året med totalt 6,0 mkr. 12,1 mkr förs därmed över till 2007.

Några förskoleenheter har underskott men dessa har medel i resultatfonderna att ta i anspråk. Samtliga skolor som är resultatenheter har överskott och de 4 skolenheter som inte utgjort resultatenheter under året har också visat ett överskott vid årets slut på sammanlagt ca 2 mkr. Intäkterna har också varit högre än budgeterat bl.a. beroende av fler förskolebarn samt tillkommande projektmedel om 3,6 Mkr. Samtidigt har lokalkostnaderna varit 4,2 Mkr lägre vilket beror på för högt budgeterade kapitalkostnader och oförutsedda försäkringsersättningar.

Inom verksamhetsområdet fritid och kultur har Ung o Trygg har finansierats av annan huvudman vilket inneburit 1 Mkr lägre kostnader. Därutöver har förvaltningen haft färre deltagare i förvaltningens kollo-verksamhet vilket gett 0.4 Mkr lägre kostnader.

Överskottet inom administrationen på 7,2 Mkr beror bl.a. på att en avsatt buffert om 2 mkr inte behövt tas i anspråk och effektiviseringar på 1,0 Mkr inom IT. Vakanshållning av administrativa befattningar för att hålla en hög beredskap inför förändrade förutsättningar i kommande budget samt ej ianspråktaga medel för företagshälsovård och friskvård uppgår sammantaget till ca 4 mkr.

Överskottet 2,6 mkr inom stadsmiljö förklaras av ej i anspråktaga medel för vintervårdshållning och vakanser inom tekniska avdelningen.

Flyktingmottagningen redovisar ett överskott på 3,1 Mkr trots ett starkt ökat antal flyktingar i stadsdelen. I samband med tertialrapport 2 erhöll stadsdelnämnden ett extra anslag om 7,2 mkr T2
Utvecklingen i början av året inom vissa verksamhetsområden gjorde det nödvändigt med budgethållningsåtgärder.

I tertialrapport 1 beslutades dessutom att anställnings- och inköpsstopp ska gälla inom avdelningen för individ- och familjeomsorg. För att komma till rätta med de ökade kostnaderna för barn- och ungdomsplaceringarna har samplaneringen mellan utredande socialsekreterare och öppenvårdspersonalen inom stadsdelen förstärkts inför planerade placeringsbeslut för att försöka förkorta vårdtiden på institution. Ett större befarat underskott kunde därmed reduceras till 2,6 Mkr.

Inom äldreomsorgen har organisationsförändringar skett i syfte att hålla verksamheten inom tilldelad budget. En enhetschef för biståndsbedömarna har tillsatts med uppdrag att få beställarnas budget att räcka till utan tillskott från andra verksamheter. En översyn har gjorts av hemvårdsenheten hemvård ordinärt boende. Målsättningen är att rymma verksamheten inom äldreomsorgen. Trots den tilldelade bufferten om 6 mkr utöver kommunfullmäktiges budget har verksamhetsområdet ett underskott på 1,0 Mkr.

Verksamhetsområdet för stöd till personer med funktionsnedsättning har endast behövt ta 4,3 Mkr i anspråk av den tilldelade bufferten om 4,3 Mkr och lämnar därmed ett överskott i förhållande till budget på 4,7 Mkr.

För anslag 2 redovisas ett underskott på 7,3 Mkr. Stadsdelen fick ett kraftigt minskat anslag för 2006 jämfört med 2005, då man räknade med att den förbättrade ekonomiska konjunkturen skulle slå igenom starkare också på sysselsättningen än vad som blev fallet. Försörjningsstödet har dock minskat med 6 Mkr jämfört med år 2005, då antalet personer

med stöd har sjunkit. Kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder blev något lägre än budgeterat och intäkterna något högre sammantaget gav detta ett överskott på 1,0 mkr.

Det genomsnittliga antalet vuxna bidragstagare under 2006 varit 56,6 procent av antalet bidragstagare 1999. (Bilaga 1:8). Det är en större minskning än för staden som helhet, där motsvarande siffra är 63,9 procent. Minskningen beror på att bidragstagare i Spånga-Tensta i större utsträckning fått arbete och därmed klarat sin egen försörjning under denna femårsperiod. Under 2006 har antalet bidragstagare minskat med 53 personer (3 procent) jämfört med 2005 och kostnadsminskningen under motsvarande period var även den 3 procent.

Belopp Mkr	Bok 2003	Bok 2004	Bok 2005	Bok 2006
Nettokostnad utbetalt socialbidrag	103,2	117,2	117,8	114,2

Utfall jämfört med prognos

Årets prognoser i kvartalsrapporterna redovisas nedan. Avvikelsen är efter utbyggnadsmedel och ombudgeteringar men före resultatöverföringar.

Belopp Mkr	T1	T2	Bokslut
Anslag 1	+2,8	2	+40
Anslag 2	-4,3	-11,0	-7,3

Efter utbyggnadsmedel samt fördelning av buffert och före resultatenheteras resultatöverföringar fördelar sig prognoser och bokslut per verksamhetsområde inom anslag 1 enligt följande.

Belopp Mkr		T1		T2		Bokslut
Administration	+	2	+	2,0	+	7,2
Individ- och familj	-	6,0	-	10,0	-	2,6
Stadsmiljö	-	0,4	+	0,6	+	2,6
Förskola	+	3,2	+	8,0	+	9,1
Skolbarnsomsorg	+	1,2	+	0	+	5,2
Skola	+	2,6	+	0	+	9,9
Särskola	-	0	-	0,6	-	0,1
Flyktingmottagande	+	0	+	2,0	+	3,1
Äldreomsorg	-	1,0	-	3,0	-	1,1
Funktionshindrade	+	0,7	+	3,0	+	4,7
Fritid o kultur	+	0,5	+	0,0	+	1,8
Övrigt	+	0	+	0	+	0,1
Summa Anslag 1	+	2,8	+	2,0	+	39,9

Efter resultatenheternas resultatöverföringar fördelar sig prognoser och bokslut per anslag enligt följande.

Belopp Mkr		T1		T2		Bok
Anslag 1	+	5,6	+	6,0	+	33,9
Anslag 2	-	4,3	-	11,0	-	7,3

Bokslutet för anslag 1, före resultatöverföringar, blev mycket bättre än prognostiserat. Inom hela organisationen har budgetuppföljning och arbete med att uppnå budgetbalans prioriterats då tertialprognoserna visade på ett svagt resultat för helåret. De gjorda budgethållningsåtgärderna har haft en god effekt samtidigt som vissa intäkter blivit högre än beräknat och även skollokaler budgeterat för högre kapitalkostnader än vad som utfallet blev. Inom administrationen har befattningar vakanshållits under hösten som beredskap inför förändringar i kommande budget vilket också bidragit till att ett större överskott än vad som prognostiserats i tertialrapport 2.

Inom individ o familj har barn- ungdomsplaceringskostnader minskat och arbetet med budgethållning gett resultat

Äldreomsorg och funktionshindrade har under året arbetat med att få ned kostnadssidan främst på hemvården och biståndsbedömning vilket gett resultat med ett sammanlagt överskott om 3,6 Mkr.

Faktisk kostnads- och intäktsutveckling

Jämfört med 2006 har nettokostnaderna inom anslag 1 och 2 fördelats enligt följande.

Anslag 1 (Mkr)	Bok 2005	Bok 2006	Förändring
Administration	38,3	38,1	-0,2
Individ- och familjeomsorg	116,5	120,5	4,0
Fysisk verksamhet	17,4	25,1	7,7

Förskoleverksamhet	225,8	239,8	14,0
Skolbarnsomsorg	45,5	41,7	-3,8
Skola	380,5	381,9	1,4
Särskola	6,3	12,3	6,0
Flykting mottagande	2,9	19,0	16,1
Äldreomsorg	153,8	153,8	0
Funktionshinder	111,5	120,5	9,0
Kultur- och fören.verks.	18,3	21,0	2,7
Summa Anslag 1	1 116,8	1 173,7	56,9

Den procentuellt största kostnadsökningen återfinns inom fysisk verksamhet. Detta beror på att stadsdelsnämnden från år 2006 övertagit ansvaret för fornminnesgruppen som sköter naturvårds- och fornminnesområden i Stockholm. Nettokostnaden är på 6,7 Mkr. Ökningen inom kultur och föreningsverksamhet avser dels 1 Mkr i utökat anslag för träffpunkter för unga och dels på personalkostnader av engångskaraktär.

Kostnadsökningen inom individ- och familjeomsorg består främst ökade kostnader för placering av barn och unga.

Kostnadsökningen inom omsorgen om funktionshinder utgörs dels av utbyggnad av boenden och daglig verksamhet och dels av stimulansbidrag för nytt LSS-boende i kvarteret Järinge och Solhem.

Skolbarnsomsorgen har en kostnadsminskning vilket skall ses i sin helhet tillsammans med skolkostnaderna då verksamheten är integrerad med skolorna.

Lönekostnaderna för stadsdelen uppgick under 2006 till 749 Mkr

Utfallet för lönerörelsen 2006 blev en genomsnittlig höjning om 2,5%. Kommunal var det förbund som fick de högsta löneökningarna med 3,13%. Övriga förbund i genomsnitt 2,2%.

Resultatenheter

Resultatenheterna hade sammanlagt ett överskott om 6,1 Mkr med sig i resultatfonden från föregående år. För resultatenheterna inom stadsdelsnämnden Spånga-Tensta förs ett sammanlagt nettoöverskott om 12,1 Mkr över till 2007. Detta innebär att resultatfondens överskott har ökat med 6,0 Mkr.

Resultatenheternas sammanlagda resultat för 2006, som i detta ärende begärs överfört är följande.

Enheter	Resultat fr05	Resultat 06	Resultat till 2007
Bromstensgården	+ 0,6 Mkr	+ 0,2 Mkr	+ 0,6 Mkr
Förskolor	+ 2,5 Mkr	+ 3,3 Mkr	+ 5,2 Mkr
Skolor	+ 2,8 Mkr	+ 3,4 Mkr	+ 6,2 Mkr
Äldreomsorg	+ 0,5 Mkr	- 0,3 Mkr	+ 0,2 Mkr
Daglig verksamhet LSS	- 0,3 Mkr		
Summa:	+ 6,1 Mkr	+ 6,6 Mkr	+ 12,1 Mkr

Utfallet för varje resultatenheter redovisas i bilaga 1.6. Samtliga resultatenheter tar med sig överskott till år 2007.

Resultatenheter med förskoleverksamhet

Enheternas bokslut blev + 3,3 Mkr. Av 21 enheter hade 3 enheter med sig underskott från år 2005, vilket de nu har lyckats vända till överskott.

Resultatenheter med skola och skolbarnsomsorg

Bokslutet för de fyra skolor som fortfarande är resultatenheter blev ett överskott på 3,4 Mkr jämfört med budget. I resultatfonden från 2005 ligger ett överskott på 2,8 Mkr. Det sammanlagda resultatet för resultatenheter som överförs till 2006 är ett överskott om 6,2 Mkr.

Resultatenheter inom äldreomsorg och omsorgen om funktionshindrade

Fristad sjukhem/gruppboende redovisar ett underskott på 0,3 Mkr som täcks upp av enhetens överskott från föregående år. Enheten Frida, daglig verksamhet LSS avvecklades som resultatenheter i bokslutet 2005.

Resultatenheter inom individ- och familjeomsorg

Resultatenheter Bromstengården har en hög beläggning. Enheten har med sig ett överskott om 0,6 Mkr i resultatfonden. Resultatet för 2005 blev ett överskott på 0,2 Mkr. Reglerna om att det ackumulerade överskottet inte får överstiga 5 procent gör att resultatfonden ökar till 0,6 Mkr.

Analys av balansräkning

Av balansräkningen framgår stadsdelens tillgångar och skulder som en del av stadens koncernredovisning per den 31 december 2006.

Beloppsgränsen 50 Tkr har tillämpats vid skuldbokföring av kostnader. Vårdfakturor har skuldbokförts utan beaktande av någon beloppsgräns. Betydande belopp beräknas vara med, och resultatet för år 2006 bedöms vara så rättvisande som möjligt mot bakgrund av en snäv tidsplan och serverproblem vid BGC, som orsakat förseningar vid inskanning av fakturor. Skuldbokföring har skett fram till dagen innan färdigställande av balansräkning.

Kundfordringar har hanterats sedan införandet av ekonomisystemet Agresso i två olika kundreskontra. Under senare delen av 2006 avslutades det äldre systemet Rex och samtliga kundfordringar fanns vid årets slut endast i Agresso. De externa kundfordringarna uppgick då till 10,3 Mkr. Av årets kundfordringar har 2,7 Mkr bokförts som osäkra enligt stadens regler för redovisning av osäkra fordringar, d.v.s. när inkassokrav utgår -21 dagar efter förfalldatum.

Fordringar hos anställda består dels av löneförskott, utbetalda löner via kassan som regleras nästkommande månad, med summa 25,6 Tkr, och dels av löneskulder på 37,8 Tkr, vilket är en betydande minskning från föregående år.

Merparten av förutbetalda kostnader, summa 30,6 Mkr, avser hyror för kvartal 1 2007. Upplupna intäkter uppgår till 36,8 Mkr. De största posterna avser kompetensfonden och stadsdelsförnyelsen. Därtill ingår intäkter för projekt som jobbrotation med kompetensutveckling av långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden samt andra projektmedel i summan.

Leverantörsskulden uppgår till 59,2 Mkr, vilket är en ökning från föregående bokslut med 18,2 Mkr, d.v.s. av fakturor, som förfallit till betalning efter årsskiftet men avsåg kostnader för 2006. Av den totala leverantörsskulden utgjordes 11,8 Mkr interna poster, vilket var 1 Mkr lägre än föregående år.

Upplupna kostnader uppgår till 21,8 Mkr, vilket är 4,4 Mkr mer än 2005. Av de upplupna kostnaderna avser 3,4 Mkr timlöner för december. Resterande 10,8 Mkr avser kostnader som tillhör 2006 men där fakturan inkommit 2007. Summan är i samma storleksordning som föregående års bokslut. Större delen av de 3,8 Mkr förutbetalda intäkter avser projektmedel

Av balansräkningen kan avläsas att resultatfonden från 2005 innehöll ett överskott om 6,1 Mkr. Under 2006 har nettoöverskottet ökat till 12,2 Mkr som balanseras över till 2007.

Leasing

Staden ska i och med de nya anvisningarna i 3 kap 4 § om leasing i regler för ekonomisk förvaltning regelbundet följa upp och redovisa hyres- och leasingavtal. Uppföljning och redovisning ska ske i varje bokslut (års- och tertialbokslut) med början bokslut 2005. Hyres- och leasingavtal ska redovisas i en excel-fil framtagen för ändamålet.

Leasingavtal som totalt under avtalstiden är värda max 50 000 kronor alternativt 25 000 kronor i årlig kostnad (exkl. moms) behöver inte redovisas. De leasingavtal, överstigande 50 000 kronor alternativt 25 000 kronor per år, som är tecknade i Spånga-Tensta finns redovisade på bilaga 4. De flesta avtalen avser leasing av fordon och kopiatorer.

Projektmedel m.m.

Kompetensfonden. För projekten inom kompetensfonden har kostnader med 14 Mkr redovisats.

Storstadssatsningen (bilaga 1:15) och Stadsdelsförnyelsen (bilaga 1:27)

Bruttokostnaden för verksamheterna inom storstadssatsningen 2006 blev 0,8 Mkr. Inom Stadsdelsförnyelsen har 29,18 Mkr förbrukats av årets medel. Totalt för åren 2004 -2006 är 38,0 Mkr förbrukade av budget om 40,4 Mkr.

Övriga externa projekt. Ett antal mindre projekt med extern finansiering redovisas på blanketten, bilaga 1:16.

Övriga redovisningar

Nämndens arbete med mål för verksamhetsområdena

Arbetet med att nå fullmäktiges och nämndens mål det integrerade systemet för ledning och uppföljning (ILS). Systemet bygger på dialog som i stadsdelen genomförs mellan förvaltningsledning och enhetschefer. Dialogen är systematiserad och följer en i nämnden redovisad dagordning.

Tillgänglighet

Arbete med att öka tillgängligheten görs alltid i all lokalplanering. Förvaltningens lokaler är i största möjliga utsträckning tillgängliga och utveckling av stadsmiljön. Lokala handikapprådet bevakar att det handikappolitiska programmet följs och de påtalar eventuella brister i tillgängligheten. Under året har rådet verkat för att göra Spånga centrum tillgängligt för alla.

IT

Under året har den manuella hanteringen av löner och fakturor till stor del ersatts av elektroniska system. Lisa självservice (löner) och Agresso (fakturor) är de system som används av stadens förvaltningar. Den lokala förvaltningens uppgift har främst varit att utbilda personal och att skapa tekniska förutsättningar. Samtliga enheter har eller kommer under våren 2007 att kopplas upp mot stadens nätverk. Antalet datorer ökar i takt med att antalet användare ökar. Detta ger även förutsättningar att växla över från att sprida information via tryckta meddelanden och broschyrer mm till att sprida dem via intranät och e-post.

Information till allmänheten sker via stadsdelens hemsida och via annonsering i lokalpressen för att nå personer som inte har tillgång till Internet. Delaktighet och tillgänglighet har varit informationsenhetens viktigaste utvecklingsområde under året. Målet har varit att tydliggöra den demokratiska processen, underlätta insynen i nämndens arbete och förenkla struktur och språk på förvaltningens hemsida, blanketter, utredningar och tjänsteutlåtanden. Satsningen har bland annat inneburit fortbildning av personal och inköp av nya tjänster på hemsidan, bland annat "Insyn" som gör nämndens handlingar sökbara.

Nyckeltal

Nyckeltal, gemensamma för staden, redovisas i bilaga 2. Då underlaget för analys av nyckeltalen kom för sent har inga analyser kunnat göras.